

IGA

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

Br: 01-50-1-123-1-/20
Sarajevo, 03.09.2020.g.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH
71000 Sarajevo
Trg BiH 1

SAVJET MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
71000 Sarajevo
Trg BiH 1

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
Generalni sekretar Predsjedništva BiH
Maršala Tita 16
71000 Sarajevo

MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA BiH
N/P. Ministar
71000 Sarajevo
Trg BiH 1.

PREDMET: Dostavljanje Izvještaja o radu Upravnog odbora Izvozno kreditne agencije BiH za 2019. godinu

Poštovani,

U cilju izvršenja obaveze utvrđene članom 14. stav (3) Zakona o osnivanju Izvozno- kreditne agencije BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 62/04) u prilogu se dostavlja:

- Izvještaj o radu Upravnog odbora za 2019. godinu,
- Finansijski izvještaj IGA-e za 2019. godinu,
- Godišnji finansijski izvještaj IGA-e za 2019. godinu, revidiran od strane međunarodnog, nezavisnog finansijskog revizora
- Informacija o poslovanju IGA-e za 2019. godinu,
- Plan poslovanja IGA-e za 2020. godinu
- Finansijski plan IGA-e za 2020. godinu

S poštovanjem,

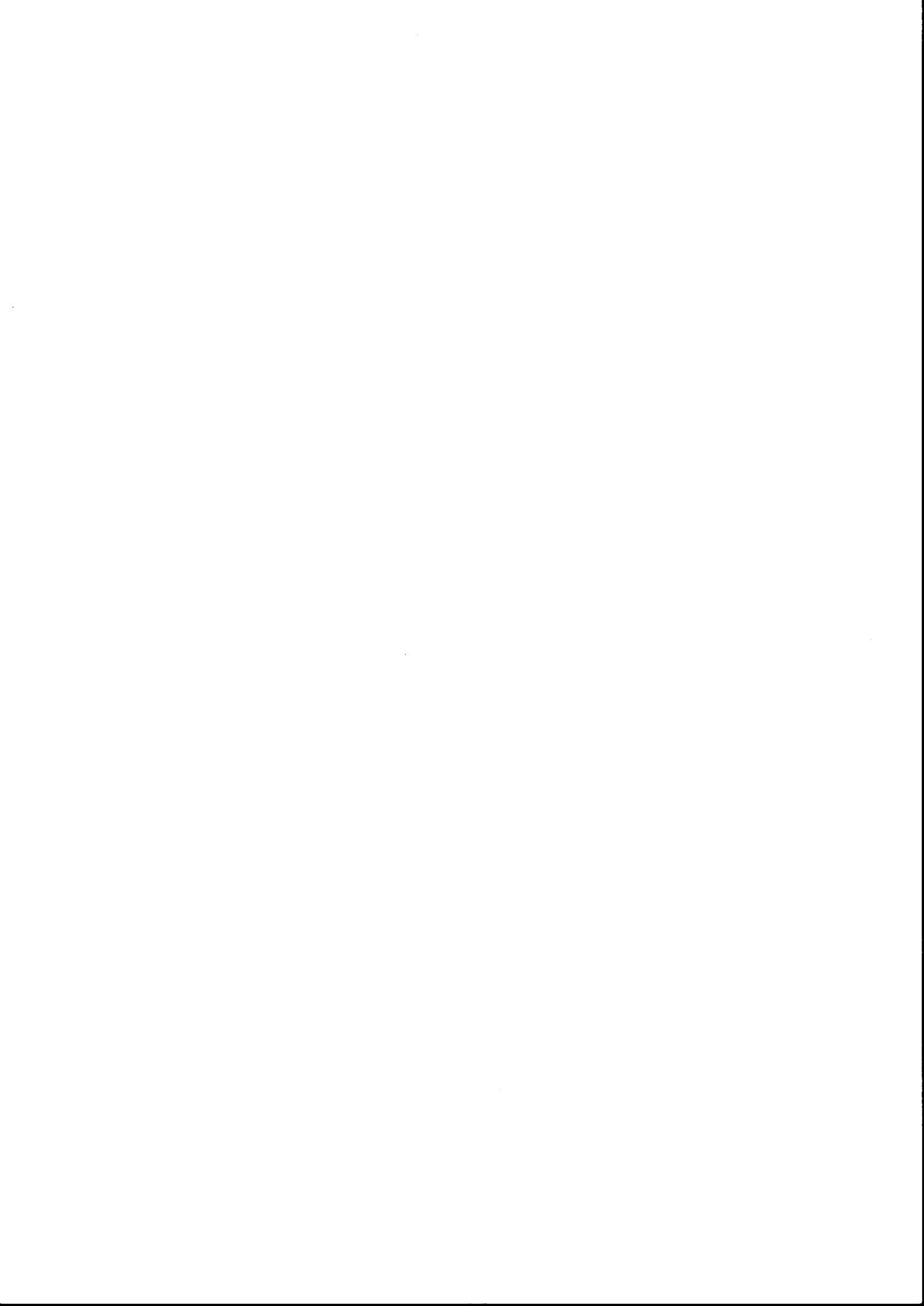
*Predsjedavajuća
Upravnog odbora*

Mirjana Vučić

Prilog:
- Kao u tekstu
Dostavljeno:
- Naslovu
- a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Dana: 25-11-2020			
Opis posla	Klasifikacija	Broj	Broj priloga
01,02-16-1-	2278	20	

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара
Уред за законодавство

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

Broj: 03-02-4-809/20
Sarajevo, 14.10.2020. godine
(AL)

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Sarajevo, Hamdije Čemerlića 2

PISMALE NO 20.10.2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
02	50-2	124	3

BOSNA I HERCEGOVINA
IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

SARAJEVO
ul. Hamdije Čemerlića 2

PREDMET: Mišljenje o Izvještaju o radu Upravnog odbora Izvozno kreditne agencije BiH za 2019. godinu

Veza: Vaš akt broj 02-50-2-124-2/20 od 03.09.2020. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine razmotrio je Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno kreditne agencije BiH za 2019. godinu i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Izvozno kreditna agencija BiH dostavila je Uredu za zakonodavstvo Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno kreditne agencije BiH za 2019. godinu, radi davanja mišljenja.

Članom 54. stav (2) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH", broj 22/03), propisano je da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u ostvarivanju svojih prava i dužnosti, između ostalog usvaja i izvještaje, dok je članom 62. citiranog Poslovnika o radu, utvrđeno da se u izvještaju prikazuje rad, problemi u radu i rezultati postignuti u pojedinim oblastima u određenom vremenskom periodu, a naročito u pogledu sprovođenja utvrđene politike i izvršavanja zakona, drugih propisa i općih akata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i propisa Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, kao i provođenja smjernica i načelnih stavova ovih organa i daje ocjena postignutih rezultata, da se podnosi i radi obavještanja Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o izvršenju određenog zadatka, te da sadrži i prijedloge zaključaka.

Članom 14. stav (3) Zakona o osnivanju Izvozno kreditne agencije BiH („Službeni glasnik BiH", broj 62/04), propisano je da je Upravni odbor dužan Vijeću ministara Bosne i Hercegovine

i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine dostaviti Izvještaj o svom radu najmanje jednom godišnje.

Predmetnim Izvještajem daje se pregled aktivnosti Upravnog odbora u 2019. godini, te sadrži prijedlog zaključka kao sastavni dio.

Ured za zakonodavstvo sugeriše da se prije upućivanja u dalju proceduru, Izvještaj upotpuni mišljenjem Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Dostaviti:

- naslovu
- a/a

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

IZVJEŠTAJ O RADU UPRAVNOG ODBORA IZVOZNO KREDITNE AGENCIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2019.g.

Sarajevo, maj 2020. god

U skladu sa Zakonom o osnivanju Izvozno-kreditne agencije BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 62/04), kao i principima zdravog i sigurnog poslovanja Upravni odbor je, u toku 2019.g., redovno zasjedao i donosio akte kako bi se obezbjedilo nesmetano upravljanje i poslovanje Agencije.

Aktivnosti Upravnog odbora su uglavnom bile vezane za podršku, praćenje i nadzor tekućeg poslovanja Agencije kroz usvajanje izvještaja i informacija o upravljanju i poslovanju Agencije, donošenja niza odluka u cilju neometanog poslovanja, te kontinuirano učešće u prevazilaženju problema poslovanja Agencije, nastalih zbog uticaja globalne ekonomske i finansijske krize koja se odrazila i na poslovanje izvoznih preduzeća u Bosni i Hercegovini, a koji su klijenti Agencije.

U skladu sa članom 13. Zakona o osnivanju Izvozno-kreditne agencije BiH, Upravni odbor je proveo aktivnosti na osnovu čega je usvojio slijedeća akta:

PREGLED AKTIVNOSTI UPRAVNOG ODBORA ZA 2019.g.

U cilju neometanog poslovanja IGA-e Upravni odbor je:

U oblasti praćenja tekućeg poslovanja Agencije:

- Usvojio Izvještaj o poslovanju Izvozno kreditne Agencije BiH za 2018.g. zajedno sa finansijskim izvještajem za 2018.g.;
- Usvojio Plan poslovanja Izvozno kreditne agencije BiH za 2019.g.;
- Usvojio Finansijski plan za 2019.g. sa planom nabavke osnovnih sredstava za 2019.g. i planom nabavke materijala za 2019.g.;
- Usvojio Izvještaj o radu Upravnog odbora za 2018.g. zajedno sa finansijskim izvještajima za 2018.g. i finansijskim planom za 2019.;
- Usvojio skraćene forme ostvarenih prihoda i rashoda za 2018.g. i finansijski plan za 2019.g., koji je objavljen u Službenom glasniku BiH;
- Usvajao Odluku o tarifi naknada za usluge IGA-e;
- Primio na znanje Informaciju o trenutnom stanju IT-a sa prijedlogom mjera koje zadovoljavaju potrebe IGA-e;
- Usvojio Poslovnik o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Upravnog odbora IGA-e i Odluku o usvajanju Poslovnika o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Upravnog odbora IGA-e;

- Primio na znanje Informaciju o provođenju postupka javne nabavke za uslugu revizije finansijskih izvještaja IGA-e za 2018.g.;
- Izvjestio Generalni Sekretarijat Savjeta ministara BiH dopisom broj: 01-50-047-2/19 od 11.6.2019. g. da je u skladu sa propisanim Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa sprovedena procedura javnih konsultacija, čime je izvršena dopuna Izvještaja o radu IGA-e za 2018.godinu;
- Primio na znanje Informaciju o tekućim aktivnostima;
- Primio na znanje polugodišnji finansijski izvještaj Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za period 01.01.2019.- 30.06.2019. godine.;
- Primio na znanje Informaciju o radu Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za period 01.01.2019. - 30.06.2019. godine;
- Usvojio Informaciju o trenutnom statusu Iga-e, sa zahtjevom nadležnim institucijama za podršku Iga-i u smislu pronalaženja adekvatnog rješenja i opcija za opstanak Iga-e i dopisom br: 01-50-1- 160-1/19 od 5.9.2019.g. dostavio Savjetu ministara, Ministarstvu finansija i terzora BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH i Vladama entiteta B iH;
- Primio na znanje Informaciju o provođenju postupka javne nabavke za uslugu revizije finansijskih izvještaja IGA-e za 2018. godinu;
- Primio na znanje Memorandum advokatske kuće iz Beča vezano za zastaru po garancijama za UNIS koje podliježu austrijskom pravu;
- Primio na znanje Informaciju vezano za stečaj i naplatu po garancijama za klijente Fekri i FL Wood od strane UNION banke;
- Primio na znanje Informaciju o porodaji nepokretnosti ZZ Maoča u izvršnom postupku;
- Usvojio odluku o imenovanju vanjskog revizora za vršenje usluge međunarodne revizije finansijskih izvještaja IGA-e za 2018. i 2019. godinu
- Primio na znanje Informaciju o Izvještaju ovlaštenog međunarodnog revizora za reviziju finansijskih izvještaja Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za 2018. i 2019.g godinu;
- Primio na znanje Informaciju o dostavljenom nacrtu revizije finansijskih izvještaja Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu;
- Primio na znanje Informaciju o potrebi provođenja novog postupka javne nabavke za uslugu revizije finansijskih izvještaja IGA-e za 2019.godinu;

- Usvojio odluke o imenovanju vanjskog revizora za vršenje usluge međunarodne revizije finansijskih izvještaja IGA-e za 2019. Godinu;
- U skladu sa Zaključkom Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH broj: 01-50-1-15-4/20 od 04.02.2020. godine, obratio se entitetskim vladama dopisom broj: 01-50-1-0467-1/20 od 27.02.2020. kako bi se opredijelili za varijantu rješavanja dalje budućnosti Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine

U skladu sa čl. 13. i 14. Zakona o osnivanju Izvozno – kreditne agencije BiH, svi dokumenti su dostavljeni na usvajanje nadležnim institucijama BiH, kao i svi dokumenti koje je IGA imala obavezu dostaviti prema zaključcima koje su tokom 2019.g. usvajali Savjet ministara, Predstavnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Upravni odbor je kontinuirano pratio aktuelnu situaciju i efikasnost preduzetih mjera, te donio niz zaključaka u vezi sa zaštitom interesa IGA-e po osnovu kojih je rukovodstvo Izvozno kreditne Agencije Bosne i Hercegovine provelo slijedeće aktivnosti:

- Uputilo dopis br.: 02-16-1-106-1/19 od 17.6.2019.g. Ministarstvu finansija i trezora BiH i Uredu za zakonodavstvo Savjeta ministara BiH, vezano za koliziju Zakona o osnivanju Iga-e i Zakona o javnim nabavkama vezano za problematiku provođenje međunarodne revizije finansijskih izvještaja Iga-e za 2018.g. i obavješteno od Ureda za zakonodavstvo Savjeta ministara BiH dopisom br.: 03-02-2-501/19 od 2.7.2019. da nije u mogućnosti odgovoriti zahtjevu tumačenja zakonskih odredbi i njihove kolizije jer je propisani postupak autentičnog tumačenja zakona brisan izmjenom Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH 2015.g.;

Dakle, u toku 2019.g. provedene su sve najvažnije aktivnosti, donesene odluke i pokrenute inicijative neophodne za nesmetano upravljanje i poslovanje Agencije u skladu sa zakonom.

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Savjetu ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja Izvještaja o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu, donosi slijedeći

Zaključak:

Usvaja se Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu.

Naziv pravnog lica

Izвозno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine

Djelatnost

Financijsko posredovanje-podriška izvozu

Sjedište i adresa pravnog lica

Sarajevo, Hamdije Čemerlića 2

28-02-2020

Transakcijski računi (naziv banke i broj računa)

Union Banka dd Sarajevo
(Banka)

1 0 2 0 5 0 0 0 0 1 1 2 2 2 7

Raffaelsen Banka BH dd
(Banka)

1 6 1 0 0 0 0 1 0 0 1 8 0 0 5 9

OSJERENYS OMON VAKIŠOJŠI
OAJEPVARS VJAJINIOET VAKOŠIŠOJ
VENCENGOV VAKJITVMOJŠI
OKŠTICVNIWIKOKŠIŠVNIWJ

Intesa Sanpaolo Banka dd Sarajevo

1 5 4 0 0 1 2 0 0 0 6 0 8 6 7 4

4 2 0 1 2 3 9 6 6 0 0 0 2
Identifikacioni broj za direktne poreze
0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Identifikacioni broj za indirektno poreze
5 5 2 3 0

Šifra djelatnosti po KD BiH 2006
6 4 9 9

Šifra djelatnosti po KD BiH 2010
0 7 9

Šifra općine

BILANS STANJA
na dan 31.12.2019. godine

u KM

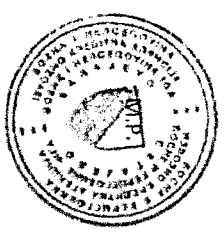
Grupa konta (konto)	1	OPIS	2	AOP	3	Iznos po odbitku ispravke vrijednosti	
						4	5
						Prethodne godine	Tekuća godine
		AKTIVA					
		A. STALNA SREDSTVA (102 do 108)					
00		Nekretnine, postrojenja i oprema		101	18.229.698		15.558.079
01		Nematerijalna stalna sredstva		102	51.809		37.118
02,03		Dugoročni plasmani i potraživanja		103	-		-
04		Biološka imovina		104	18.177.889		15.520.961
05		Ulaganja u nekretnine		105	-		-
06		Sredstva namijenjena prodaji		106	-		-
08		Dugoročna razgraničenja		107	-		-
		B. TEKUĆA SREDSTVA (110 do 114)					
10		Novci i novčani ekvivalenti		108	17.097.025		16.526.771
11, 12		Kratkoročni plasmani i potraživanja		109	4.517.172		2.200.274
13		Zalihe		110	12.566.831		14.311.752
14		Ulazni PDV		111	-		-
18		Kratkoročna razgraničenja		112	-		-
				113	13.022		14.745
				114	-		-
		SVEGA AKTIVA (101+109)		115	35.326.723		32.084.850

1	2	3	4	5
1	B. RASHODI	137	11.947	8.760
400	Materijal i energija	138	321.712	276.696
401	Usluge	139	899.912	902.484
402	Plaće i ostala primanja zaposlenih	140	9.549	14.692
403	Amortizacija	141	3.856	2.074
404	Finansijski rashodi	142	5.387	3.144
405	Putni troškovi	143		
406	Humanitarni rashodi	144	25.768	38.854
407	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	145	1.389.134	3.623.332
408	Ostali rashodi	146	2.667.265	4.870.036
	Svega rashodi (137 do 145)	146	2.667.265	4.870.036
	C. REZULTAT	147	207.127	127.696.123
	Višak prihoda (136 minus 146)	148		
	Višak rashoda (146 minus 136)			

U Sarajevu
 Dana 28.02.2020.godine

CERTIFICIRANI RAČUNOVODJA
 Ermin Kahrić

CERTIFICIRANI RAČUNOVODJA
 Ermin Kahrić
 Broj dozvole 2132/5
 Kontakt telefon 061/539 232

DIREKTOR
 Lamija Kozarić-Rahman

4 2 0 1 2 3 9 6 6 0 0 2

Identifikacioni broj za direktni porez

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Identifikacioni broj za indirektni porez

6 5 2 3 0

Šifra djelatnosti po KD BiH 2006

6 4 9 9

Šifra djelatnosti po KD BiH 2010

0 7 9

Šifra opštine

Naziv pravnog lica

Izvoznno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine

Djelatnost

Finansijsko posredovanje-podiška izvozu

Sjedište i adresa pravnog lica

Sarajevo, Hamdije Čemerlića 2

Transakcijski račun (naziv banke i broj računa)

Union Banka dd Sarajevo

(Banka)

1 0 2 0 5 0 0 0 0 1 1 2 2 2 7 1

Rajferiseh Banka

(Banka)

1 6 1 0 0 0 0 1 0 0 1 8 0 0 5 9

Intesa Sanpaolo Banka dd Sarajevo

(Banka)

5 4 0 0 1 2 0 0 0 6 0 8 6 7 4

BILANS USPJEHA

za period od 01.01.2019. do 31.12.2019. godine

KM

Grupa konta (konto)	OPIS	AOP	IZNOS	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
	A. PRIHODI			
410	Članarina	131	-	-
411	Prihodi iz budžeta	132	-	-
412	Humanitarni prihodi	133	-	-
417	Prihodi od vlastite aktivnosti	134	2.185.522	1.826.987
418	Ostali prihodi	135	688.870	130.739.172
	Svega prihodi (131 do 135)	136	2.874.392	132.566.159

1	2	3	4	5
	B. RASHODI			
400	Materijal i energija	137	11.947	8.760
401	Usluge	138	321.712	276.696
402	Plaće i ostala primanja zaposlenih	139	899.912	902.484
403	Amortizacija	140	9.549	14.692
404	Financijski rashodi	141	3.856	2.074
405	Putni troškovi	142	5.387	3.144
406	Humanitarni rashodi	143		
407	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	144	25.768	38.854
408	Ostali rashodi	145	1.389.134	3.623.332
	Svega rashodi (137 do 145)	146	2.667.265	4.870.036
	C. REZULTAT			
	Višak prihoda (136 minus 146)	147		127.696.123
	Višak rashoda (146 minus 136)	148		

U Sarajevu
Dana 28.02.2020.godine

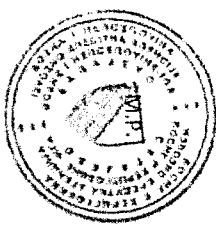
CERTIFICIRANI RAČUNOVODA

Ermin Kahrić

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
Ermin Kahrić
Licenca broj 2132/5

Broj dozvole 2132/5
Kontakt telefon 061/539 232

DIREKTOR

Lamija Kozarić-Rahman

Izvozno-kreditna agencija BiH

Naziv pravnog lica

Finansijsko posredovanje-podrška izvozu

(Djelatnost)

Sarajevo, Hamdije Čemerlića 2

Sjedište i adresa pravnog lica

Transakcijski računi (naziv banke i broj računa)

Union Banka dd Sarajevo

(Banka)

1 0 2 0 5 0 0 0 0 0 1 1 2 2 2 7

Raiffeisen Banka BH dd

(Banka)

1 6 1 0 0 0 0 1 0 0 1 8 0 0 5 9

Intesa Sanpaolo Banka dd Sarajevo

(Banka)

1 5 4 0 0 1 2 0 0 0 6 0 8 6 7 4

4 2 0 1 2 3 9 6 6 0 0 0 2

Identifikacioni broj za direktne poreze

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Identifikacioni broj za indirektne poreze

6 5 2 3 0

Šifra djelatnosti po KD BiH 2006

6 4 9 9

Šifra djelatnosti po KD BiH 2010

0 7 9

Šifra općine

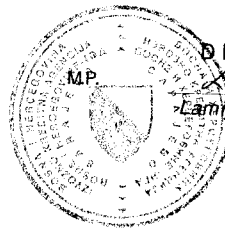
B I L J E Š K E
UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
za period od 01.01.2019. do 31.12.2019. godine

CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA

Ermin Kahrić

Broj dozvole 2132/5

Kontakt telefon 061/539 232

DIREKTOR

Lamija Kozarić-Rahman

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

1. OPŠTI PODACI

Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine – IGA (u daljem tekstu: “Agencija” ili “IGA”) osnovana je Rješenjem Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine br. 08-08-9-01/07 dana 10. aprila 2007. godine i registrovana kao neprofitno i neoporezivo pravno lice.

Na osnovu Zakona o Izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 62/04), Upravni odbor je donio odluku da će imovina i obaveze “Agencije za izdavanje garancija od političkog i ratnog rizika inostranim investitorima i trgovcima IGA d.o.o. Sarajevo” (društva sa ograničenom odgovornošću), koja je likvidirana i izbrisana iz Registra Općinskog suda u Sarajevu Rješenjem br. UF/I-2105/00 od 4. juna 2007. godine, biti preuzete i prenesene na novoosnovanu Agenciju.

Aktivnosti Agencije su otpočele 5. juna 2007. godine.

Osnovna uloga izvozno-kreditne agencije je podrška izvozno orjentisanih preduzeća te ohrabrivanje inostranih investicija putem osiguranja međunarodnih trgovinskih transakcija i investicija.

Obzirom da je izvozno-kreditna agencija u pravilu, instrument politike Vlade zemlje i kao takva je integrisana u ciljeve državne politike, država bi, kroz procese donošenja odluka, trebalo da bude uključena u rad izvozno-kreditne agencije. Izvozno-kreditne agencije se formiraju s ciljem podrške sektorima gdje država ima interes razvoja, a koji u pravilu nisu profitabilni i nisu od interesa za privatni finansijski i bankarski sektor.

Aktivnosti

Kreditna linija za obrtni kapital (Kreditna linija za finansiranje izvoza)

Ukoliko su zadovoljeni kriteriji koji su postavljeni pred aplikanta prilikom analize boniteta, krediti ili kratkoročne pozajmice bez učešća BH-banaka se izdaju na period od maksimalno godinu dana za obrtni kapital sa svrhom omogućavanja BH preduzećima da ispune odredbe već potpisanih ino-ugovora.

Garancije

Agencija je ovlaštena da pruži podršku bosanskohercegovačkim preduzećima kojima su potrebne garancije kao što su: garancije javnog nadmetanja, avansne garancije i garancije za dobro izvršenje posla u podršci izvoznih ugovora. U prošlosti je bilo teško za bosanskohercegovačka preduzeća da dobiju ovakav vid podrške zbog insistiranja kupaca da samo prvoklasne banke izvan BiH budu odabrane za obezbjeđenje garancija. U većini slučajeva ovo je značilo da su bosanskohercegovačka preduzeća obavezna da pokriju obavezu preuzetu od banke davatelja garancije deponovanjem ekvivalentnog iznosa gotovine kod banke davatelja garancije. IGA obezbjeđuje podršku putem obezbjeđenja garancije direktno banci davatelju garancije.

Kreditno osiguranje (osiguranje naplate potraživanja)

Izvozno kreditno osiguranje je glavni (core business) izvozno-kreditnih agencija. Ovim finansijskim proizvodom država, putem izvozno kreditne agencije, utiče na povećanje izvoza na način da smanjuje rizik naplate po izvršenom izvozu i time omogućava izvoznoj kompaniji da se fokusira na unapređenje proizvodnje i izlazak na nova, nepoznata tržišta. Također, proizvod kreditnog osiguranja omogućava

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

unapređenje odnosa izvoznika i njegove poslovne banke, obzirom da se polica osiguranja može vinkulirati na banku i može služiti kao dodatni kolateral za odobravanje kredita za pripremu proizvodnje ili za finansiranje nakon izvršene isporuke.

Prije prihvatanja obaveze za osiguranje određenog kupca, IGA prikuplja kreditne informacije o kupcu i mora biti zadovoljena u pogledu kupca i njegove kreditne sposobnosti. IGA zatim izdaje kreditni limit za kupca, što znači da IGA prihvata obavezu za tog kupca do osiguranog procenta izdatog kreditnog limita. Osigurani procenat i prema tome potencijalni iznos plaćanja je obično 90% kupčeva duga prema BH izvozniku.

Raspon premije se kreće od 0,32% godišnje do više od 2,5% godišnje od osiguranog iznosa, u zavisnosti od kreditnog perioda odobrenog kupcu kao i od rangiranja zemlje u koju se dobra izvoze. Premije se plaćaju na kraju mjeseca, a obračunavaju se na vrijednost ostvarenog izvoza u tom mjesecu.

Factoring

Factoring koji IGA obavlja je tzv. Factoring s rambursom (Recourse Factoring) što znači da izvoznik ostaje odgovoran za fakturu do momenta naplate. Aktivnost faktoringa je sredstvo kojim IGA finansira bosansko-hercegovačke izvoznike u periodu nakon izvršene isporuke robe, a predstavlja kombinaciju finansiranja i usluga za proizvođače koji prodaju na otvoren račun sa uslovima plaćanja manjim od 120 dana, uz određeni kreditni limit. Finansijska komponenta je izuzetno značajna jer IGA finansira do 80% fakture i obezbjeđuje likvidnost izvozniku. Ino-potraživanja stečena faktoringom su kreditno osigurana u slučaju neplaćanja kupca. Factoring se koristi u slučajevima kada izvoznik nema na raspolaganju dovoljno raspoloživog kolaterala za osiguranje kredita preko banke ili taj kolateral želi upotrijebiti za dugoročno finansiranje investicije. Ovakav tip kredita ubrzava transformaciju obrtnih sredstava iz potraživanja u novac i ubrzava obrt korisnika faktoringa, tj. bosansko-hercegovačkih izvoznih društava. U okviru aktivnosti faktoringa, IGA je u mogućnosti da obavlja tzv. supply-chain factoring, odnosno finansiranje dobavljača koje će se otplaćivati iz budućih priliva iz rezervi faktoringa.

Upravljačka tijela Agencije

IGA je organizovana na sljedeći način:

- Sjedište u Sarajevu: sa odjelima za proizvode (factoring, garancije i osiguranje) i odjelima za podršku (pravni odjel, računovodstvo, marketing),
- Podružnica Mostar (u kojoj je lociran Zamjenik direktora) koja pokriva južni dio BiH,
- Podružnica Banja Luka (u kojoj su locirani Zamjenik direktora i pravni savjetnik) koja pokriva sjeverni dio BiH (primarno, Republiku Srpsku).

Uprava

Lamija Kozarić-Rahman	Generalni direktor
Mirko Dejanović	Zamjenik genrealnog direktora
Lazar Prkačin	Zamjenik genrealnog direktora

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

Upravni odbor

Mirjana Vučić	Predsjedavajući	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine
Milorad Đurđević	Zamjenik predsjedavajućeg	Predstavnik Republike Srpske
Adisa Banović	Član	Predstavnik Republike Srpske
Dragana Lažetić	Član	Predstavnik institucija Bosne i Hercegovine
Samir Iskrić	Član	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine

Agencija je imala 12 zaposlenih na dan 31. decembra 2019. godine (2018.: 13).

2. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA

Finansijski izvještaji Agencije pripremljeni su pod pretpostavkom da će Agencija nastaviti da radi u skladu sa načelom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Agencija biti sposobna realizirati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja. Kao što je prikazano u finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine, negativni akumulirani finansijski rezultat Agencije iznosi 59.764 hiljada KM (2018.: 187.461 hiljada KM), dok ukupne obaveze Agencije premašuju iznos ukupne imovine za 8.414 hiljade KM (2018.: 136.110 hiljade KM) što dovodi u sumnju mogućnosti Agencije da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja bez finansiranja i ostale podrške od strane vlasnika.

Ipak, evidentno smanjenje iznosa negativnog akumuliranog finansijskog rezultata, nastalo kao posljedica otpisa obaveza za protestirane garancije koje je Agencija izdala u korist ino-partnera, moglo bi u narednom periodu imati pozitivan efekat na finansijski položaj i poslovanje Agencije.

Podloga za otpis pomenutih obaveza je presuda Trgovačkog suda u Beču, od 23.07.2018.g u korist Agencije, u postupku tužbe koju je pokrenuo Credimundi, kao osiguravatelj IGA-garancije, izdate za obaveze velike domaće proizvodne kompanije iz Dervente prema multinacionalnoj kompaniji MFC. Pomenuta presuda je postala pravosnažna u 2019. godini, bez mogućnosti žalbe.

Kao glavni argument u obrazloženju donesene presude od strane pomenutog suda je pravni institut „novacije“ ili „prenova“ primjenjiv na ino-povjerioce domaće kompanije iz Dervente koji su u toku 2016.godine sa njom potpisali Ugovor o Restruktuiranju duga, a koji je potvrđen Rješenjem Okružnog suda iz Doboja u maju 2017.godine. Sud je smatrao da je samim potpisivanjem Ugovora o Restruktuiranju od strane ino-kreditora nastupila novacija, te da su u skladu s tim prestale obaveze Agencije kao garantora po osnovnom Ugovoru, čije važenje je prestalo stupanjem na snagu novog, Ugovora o restrukturiranju.

Nadalje, menadžment Agencije je angažovao uglednu advokatsku kuću iz Austrije za mišljenje po pitanju zastare obaveza Agencije po osnovu izdatih garancija, obzirom da u proteklih 6 godina, osim sudskog postupka koji je pokrenula osiguravajuća kuća Credimundi iz Belgije, a koji je okončan u korist Agencije, kako je naprijed već pomenuto, nije bilo saznanja da je pokrenut neki sličan sudski postupak na ino-sudovima. Pribavljeno mišljenje austrijskih advokata je ukazivalo na zastaru svih obaveza Agencije za koje nije pokrenut sudski postupak u prethodnom periodu.

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

Shodno ovim činjenicama, menadžment Agencije je zauzeo stav da se može izvršiti otpis obaveza po osnovu garancija izdatih ino-kreditorima prema austrijskom zakonu, kao i pripadajućih zateznih kamata po istom osnovu, što ukupno iznosi 130.444 hiljada KM.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu, sastavljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 83/09) i MRS/MSFI, odnosno, računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 5/07).

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim periodima predstavljениim u ovim finansijskim izvještajima i u skladu su sa računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini. U odnosu na prethodno razdoblje, nisu mijenjane značajne računovodstvene politike.

Temelj za prezentiranje

Svi finansijski izvještaji za obračunski period 01.01. – 31.12.2019.godine sastavljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti na datum izvještavanja.

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), jer je KM valuta u kojoj je većina transakcija Agencije iskazana. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Finansijski izvještaji su sastavljeni za period na koji se odnose, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Priznavanje prihoda

Prihodi od kamata priznaju se za svu naplaćenu kamatu, kao i kamatu koja nije naplaćena ali se očekuje ili postoji velika vjerovatnoća da će biti naplaćena u narednom periodu.

Prihodi i rashodi od kamata za sve finansijske instrumente na koje se obračunava kamata iskazani su unutar kategorija 'Kamata i slični prihodi' i 'Kamata i slični rashodi' u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope.

Premije osiguranja se općenito priznaju po načelu vremenske osnove. Premije po osnovu osiguranja priznaju se kao prihod kroz period trajanja ugovora o osiguranju.

PRIHODI

Ostvareni ukupan prihod u obračunskom periodu za 2019. godinu iznosi: 132.566.159 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine POVEĆANJE za 129.691.767 KM ili 4.512 %.

U posmatranom obračunskom periodu, najveći prihodi su evidentirani na kontu 418 - Ostali prihodi, u iznosu od 130.739.172 KM, što je 98,6 % ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod je zabilježio POVEĆANJE za 130.050.302 KM ili 18.878,8 %.

Na drugom mjestu po veličini su prihodi evidentirani na kontu 417 - Prihodi od vlastite aktivnosti, iskazani u iznosu od 1.826.987 KM, što je 1,4 % ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 358.535 KM ili 16,4 %.

Tabela 1: Pregled strukture ostvarenih prihoda

R. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2019		01.01. - 31.12.2018		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1	2	3	4	5	6
1	Članarina	-	0,0%	-	0,0%	-
2	Prihodi iz budžeta	-	0,0%	-	0,0%	-
3	Humanitarni prihodi	-	0,0%	-	0,0%	-
4	Prihodi od vlastite aktivnosti	1.826.987	1,4%	2.185.522	76,0%	84
5	Ostali prihodi	130.739.172	98,6%	688.870	24,0%	-
6	UKUPNO PRIHODI	132.566.159	100,0%	2.874.392	100,0%	4.612

Uporedni pregled ukupnog prihoda 2019.g. i 2018.g.

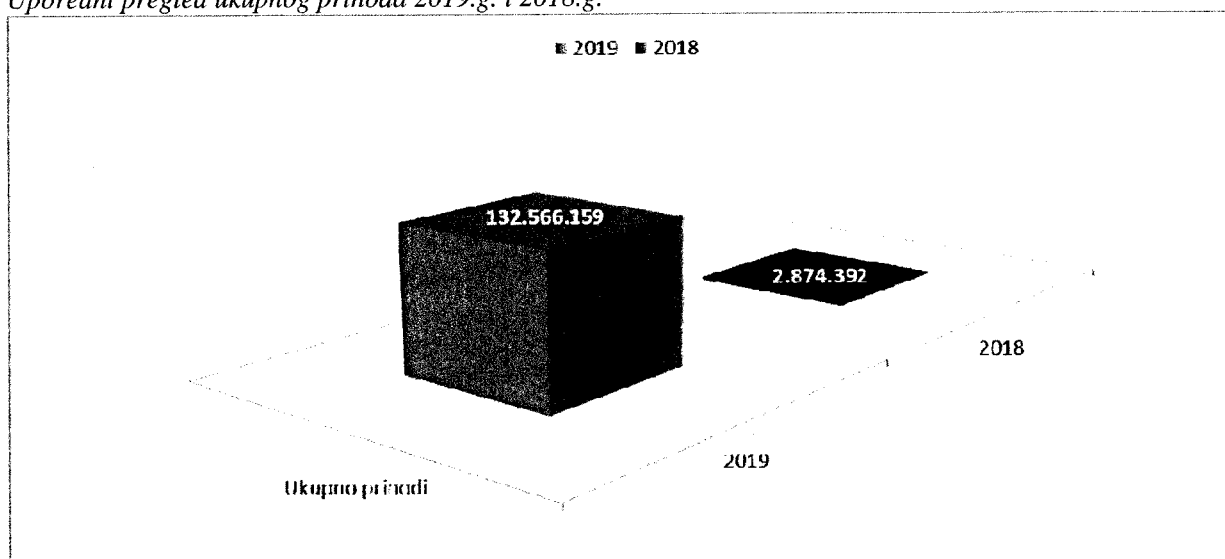
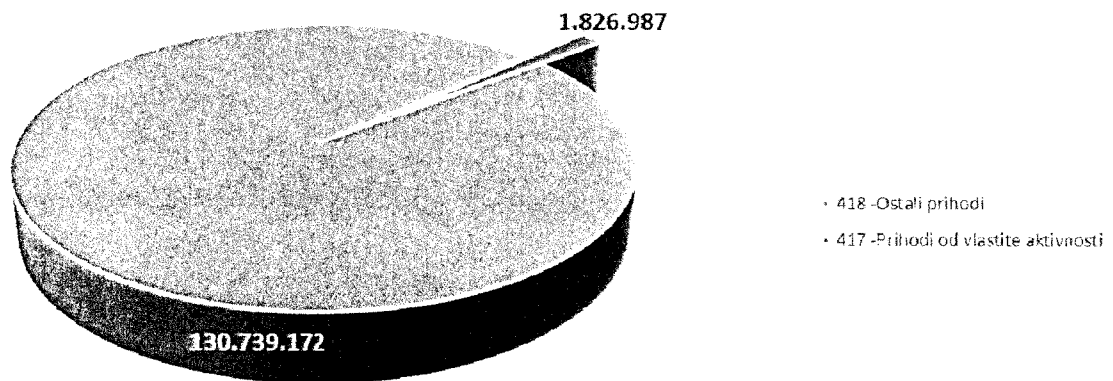

Tabela 2: Pregled ostvarenih prihoda po strukturi knjiženja u kontnom planu

R. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2019	
		Iznos KM	%
0	1	3	4
1	418 -Ostali prihodi	130.739.172	98,6%
2	417 -Prihodi od vlastite aktivnosti	1.826.987	1,4%
7	UKUPNO PRIHODI	132.566.159	100,0%

Grafički prikaz strukture prihoda po veličini u obračunskom periodu

U Tabeli 1: Pregled strukture ostvarenih prihoda, u okviru prihoda od vlastite aktivnosti, iskazanih na poziciji 4. u iznosu od 1.826.987 KM, sadržani su prihodi od kamata i nakanda po osnovu datih plasmana u iznosu od 1.229.461 KM, što je za 110.534 KM ili 8,25 % manje u odnosu na 2018. god (1.339.995 KM). Nadalje, tu su sadržani prihodi od premija i drugih naknada iz poslova izdavanja garancija izvozniciima za ugovorene poslove u inostranstvu u iznosu od 275.207 KM, što je za 75.502 KM ili 37,81% više u odnosu na 2018. god. (199.705 KM).

Pored gore nabrojanih prihoda, ovde su sadržani i prihodi od premija i drugih naknada iz poslova kreditnog osiguranja i uz to vezanih aktivnosti prodaje bonitetnih informacija o domaćim firmama ino-partnerima u iznosu od 300.711 KM, od čega 98.742 KM otpada na otpuštanje rezervisanja u okviru aktivnosti kreditnog osiguranja za prenosnu premiju (UPR), kao i za nastale a neprijavljene štete (IBNR), dok se 201.969 KM odnosi na prihode od aktivnosti iz poslova kreditnog osiguranja, što je za 294.948 KM ili 49,52% manje u odnosu na 2018. godinu (595.659 KM).

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

Naposlijetku, u strukturi prihoda od vlastite aktivnosti nalaze se i prihodi od kamata i nakanda iz poslova faktoringa u iznosu od 21.607 KM, što je za 28.556 KM ili 56,93 % manje u odnosu na isti period prethodne godine (50.163 KM).

U strukturi ostalih prihoda nalaze se prihodi od otpisanih obaveza za preplaćena sredstva u iznosu od 1.162 KM, prihodi od otpisanih obaveza za protestirane garancije u iznosu od 130.443.342 KM, prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja za premije po izdatim garancijama u iznosu od 9.000 KM, prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika na dan 31.12.2019. za novčana sredstva u USD valuti u iznosu od 40.481 KM, prihodi kamata na oročene depozite u domaćim bankama u iznosu od 232.458 KM, prihodi od zatezних kamata na date plasmane u kašnjenju u iznosu od 12.679 KM, kao i ostali nespomenuti prihodi u iznosu od 50 KM.

RASHODI

Ostvareni ukupni rashodi u obračunskom periodu za 2019. godinu, iznose 4.870.036 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, **POVEĆANJE** za 2.202.771 KM ili 82,6 %.

U posmatranom obračunskom periodu, najveći rashodi su evidentirani na kontu 408 - Ostali rashodi, u iznosu od 3.623.332 KM, što je 74,4 % ukupnih rashoda. U toj kategoriji obuhvaćeni su rashodi od negativnih kursnih razlika nastali kao rezultat više kotacije USD valute na iskazane obaveze za protestirane garancije u odnosu na prethodnu godinu, a koji su iznosili 22.817 KM, dok su preostali, a ujedno i najizraženiji rashodi nastali po osnovu isplate protestiranih garancija u iznosu od 1.779.426 KM a onda i otpisa potraživanja i rezervisanja i to za kreditne gubitke u iznosu od 597.645 KM, rezervisanja za potencijalne isplate po pozivu za izdate plative garancije u iznosu od 1.211.213 KM i na kraju, rezervisanja za beneficije zaposlenih, u skladu sa MRS-19 koji su iznosili 7.550 KM.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima **POVEĆANJE** za 2.234.198 KM ili 160,8 %.

Na drugom mjestu po veličini su rashodi koji su evidentirani na kontu 402 - Plaće i ostala primanja zaposlenih, u iznosu od: 902.484 KM, što 18,5 % ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima **POVEĆANJE** za 2.572 KM ili 0,3 %.

Na trećem mjestu po veličini, nalaze se rashodi koji su evidentirani na kontu 401 - Usluge, na kojem je iskazano 276.696 KM, što je 5,7 % ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima **SMANJENJE** za 45.016 KM ili 14 %.

Dalje slijedi konto 407 - Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata u iznosu od 38.854 KM, što je 0,8 % ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima **POVEĆANJE** za 13.086 KM ili 50,8 % a razlog su plaćene sudske takse u iznosu od 32.714 KM.

Rashodi iskazani na kontu 403 - Amortizacija u iznosu od 14.692 KM su 0,3 % ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima **POVEĆANJE** za 5.143 KM ili 53,9 % a rezultat je izvršenih nabavki opreme za obavljanje osnovne djelatnosti u toku 2018.god. tj. motornog vozila i računarske opreme.

Rashodi iskazani na kontu 400 - Materijal i energija, koji iznose 8.760 KM, su 0,2 % ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima **SMANJENJE** za 742 KM ili 5,8 %.

Dalje slijede rashodi iskazani na kontu 405 - Putni troškovi u iznosu od 3.144 KM, što je 0,1 % ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima **SMANJENJE** za 2.243 KM ili 41,64 %.

Na kraju, redano po veličini, su rashodi iskazani na kontu 404 - Finansijski rashodi u iznosu od 2.074 KM, koji čine manje od 0,1 % ukupnih rashoda, čime su obuhvaćeni rashodi po osnovu premija obaveznog i

kasko osiguranja vozila koji su iznosili 1.354 KM, a zatim i premije osiguranja radnika u iznosu od 720 KM. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima SMANJENJE za 1.782 KM.

Tabela 3: Pregled strukture ostvarenih rashoda

R. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2019		01.01. - 31.12.2018		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1	2	3	4	5	6
1	Materijal i energija	8.760	0,2%	11.947	0,4%	73
2	Usluge	276.696	5,7%	321.712	12,1%	86
3	Plaće i ostala primanja zaposlenih	902.484	18,5%	899.912	33,7%	100
4	Amortizacija	14.692	0,3%	9.549	0,4%	154
5	Finansijski rashodi	2.074	0,0%	3.856	0,1%	54
6	Putni troškovi	3.144	0,1%	5.387	0,2%	58
7	Humanitarni rashodi	-	0,0%	-	0,0%	-
8	Porezi i doprinosi koji ne zavise od re	38.854	0,8%	25.768	1,0%	151
9	Ostali rashodi	3.623.332	74,4%	1.389.134	52,1%	261
10	UKUPNO RASHODI	4.870.036	100,0%	2.667.265	100,0%	183

U tabeli 3: Pregled strukture ostvarenih rashoda“ na poziciji 2. iznosom od 276.696 KM, obuhvaćene su **transportne usluge** u iznosu od 722 KM, od kojih 681 KM se odnosi na troškove slanja pošiljki i taxi prevoz u iznosu 41 KM, **usluge održavanja**, koje obuhvataju održavanje poslovnih prostora u iznosu od 1.289 KM, usluge održavanja motornih vozila u iznosu od 3.928 KM i usluge održavanja kompjuterske opreme u iznosu od 4.937 KM, **zakupnina** u iznosu od 78.446 KM, **reprezentacija** u iznosu od 2.064 KM, **bankarske usluge** u iznosu od 8.955 KM, **PTT usluge** u iznosu od 11.952 KM, **usluge stručnog usavršavanja** radnika u iznosu od 3.287 KM, **usluge revizije** u iznosu od 21.060 KM, **usluge registracije motornih vozila** u iznosu od 692 KM, **usluge nabavke bonitetnih informacija** o ino-firmama za poslove kreditnog osiguranja u iznosu od 97 KM, **advokatske usluge** u iznosu od 27.096 KM, **konsultantske usluge** u iznosu od 2.151 KM, **naknade članovima Upravnog odbora** u iznosu od 87.750 KM, naknade za ugovore o djelu u iznosu od 17.405 KM, kao i **ostale nespomenute usluge** u iznosu od 4.863 KM.

Uporedni pregled rashoda za 2019.g. i 2018.g.

Ukupni rashodi

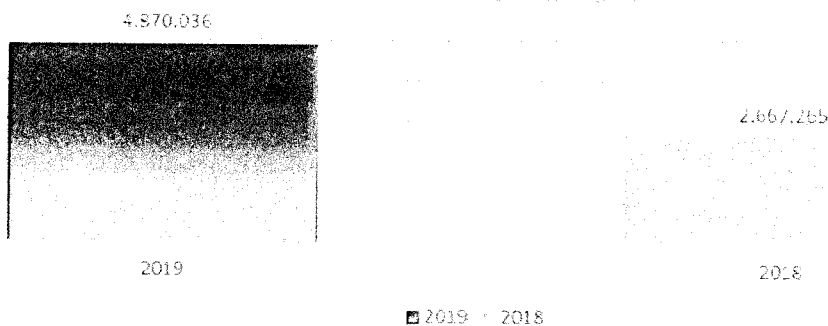
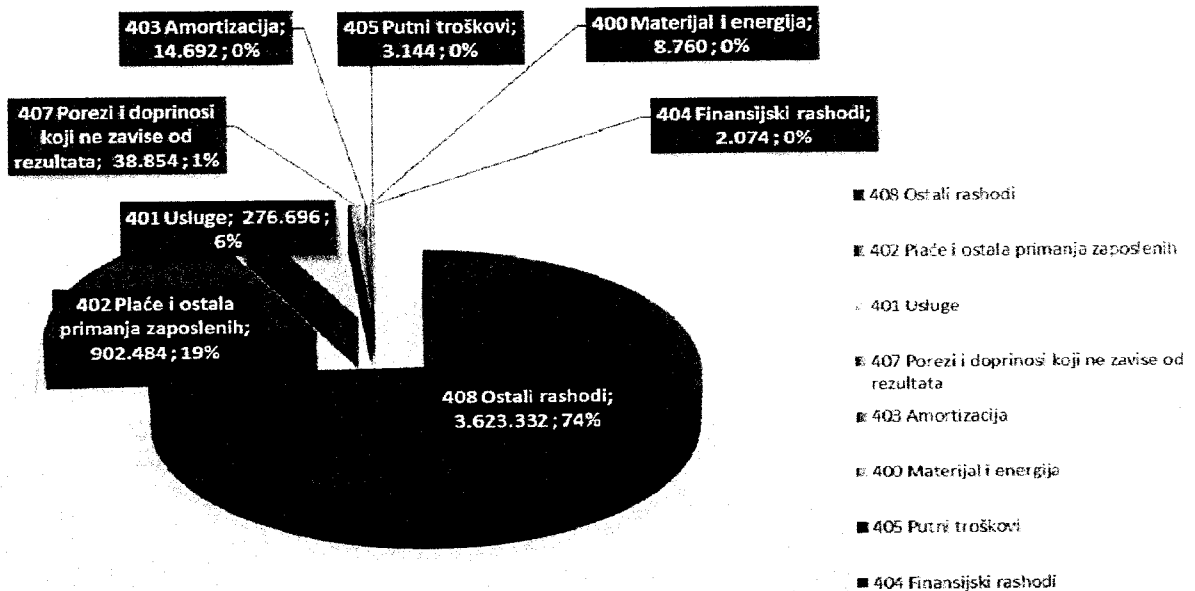

Tabela 4: Pregled ostvarenih troškova i rashoda po strukturi knjiženja u kontnom planu

R. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2019	
		Iznos KM	%
0	1	3	4
1	408 Ostali rashodi	3.623.332	74,4%
2	402 Plaće i ostala primanja zaposlenih	902.484	18,5%
3	401 Usluge	276.696	5,7%
4	407 Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	38.854	0,8%
5	403 Amortizacija	14.692	0,3%
6	400 Materijal i energija	8.760	0,2%
7	405 Putni troškovi	3.144	0,1%
8	404 Finansijski rashodi	2.074	0,0%
9	UKUPNO RASHODI	4.870.036	100,0%
12	UKUPNO RASHODI	4.870.036	100,0%

Grafički prikaz strukture rashoda po veličini u obračunskom periodu

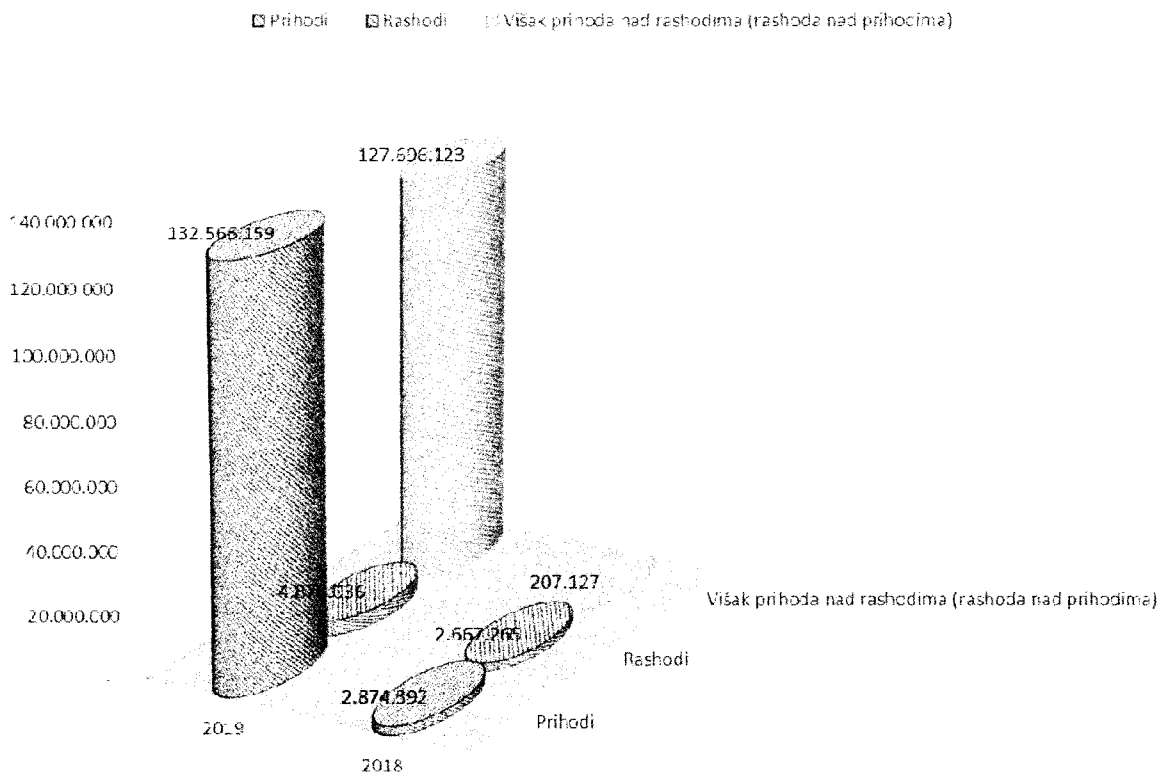

VIŠAK PRIHODA (RASHODA)

Tabela 5: Pregled ostvarenog viška prihoda (rashoda)

R. br.	Pozicija	01.01.-31.12.2019 Iznos KM	01.01.-31.12.2018 Iznos KM	RAZLIKA 2 - 3
0	1	2	3	4
1	Višak prihoda	127.696.123	207.127	127.488.996
2	Višak rashoda	-	-	-
3	RAZLIKA (1-2)	127.696.123	207.127	127.488.996

Grafički prikaz ostvarenih prihoda, rashoda i viška prihoda nad rashodima u toku 2019. i 2018. godine

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

STALNA SREDSTVA

Nabavna vrijednost raspoloživih stalnih sredstava na dan 31.12.2019. godine, iznosi: 15.558.079 KM. Najveća neto vrijednost stalnih sredstava iskazana je na kontu: 03 - Dugoročni plasmani i potraživanja koja iznose 15.520.961 KM, što je 99,8 % ukupnih stalnih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju SMANJENJE za 2.656.928 KM ili 14,6 %.

TEKUĆA (OBRтна) SREDSTVA

Tekuća (obrtна) sredstva na dan 31.12.2019. godine, iznose: 16.526.771 KM, što je u odnosu na stanje 01.01.2019. godine, SMANJENJE za 570.254 KM ili 3,3 %.

Najveća tekuća sredstva su evidentirana na kontima: 11, 12 - Kratkoročni plasmani i potraživanja, u iznosu od 14.311.752 KM, što je 86,6 % ukupnih tekućih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju POVEĆANJE za 1.744.921 KM ili 13,9 %.

Na drugom mjestu su tekuća sredstva iskazana na kontu: 10 - Novac i novčani ekvivalenti, u iznosu od 2.200.274 KM, što je 13,3 % ukupnih tekućih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju SMANJENJE za 2.316.898 KM ili 51,3 %.

Na trećem mjestu se nalaz tekuća sredstva iskazana na kontu: 18 - Kratkoročna razgraničenja, u iznosu od 14.745 KM, što je 0,1 % ukupnih tekućih sredstava.

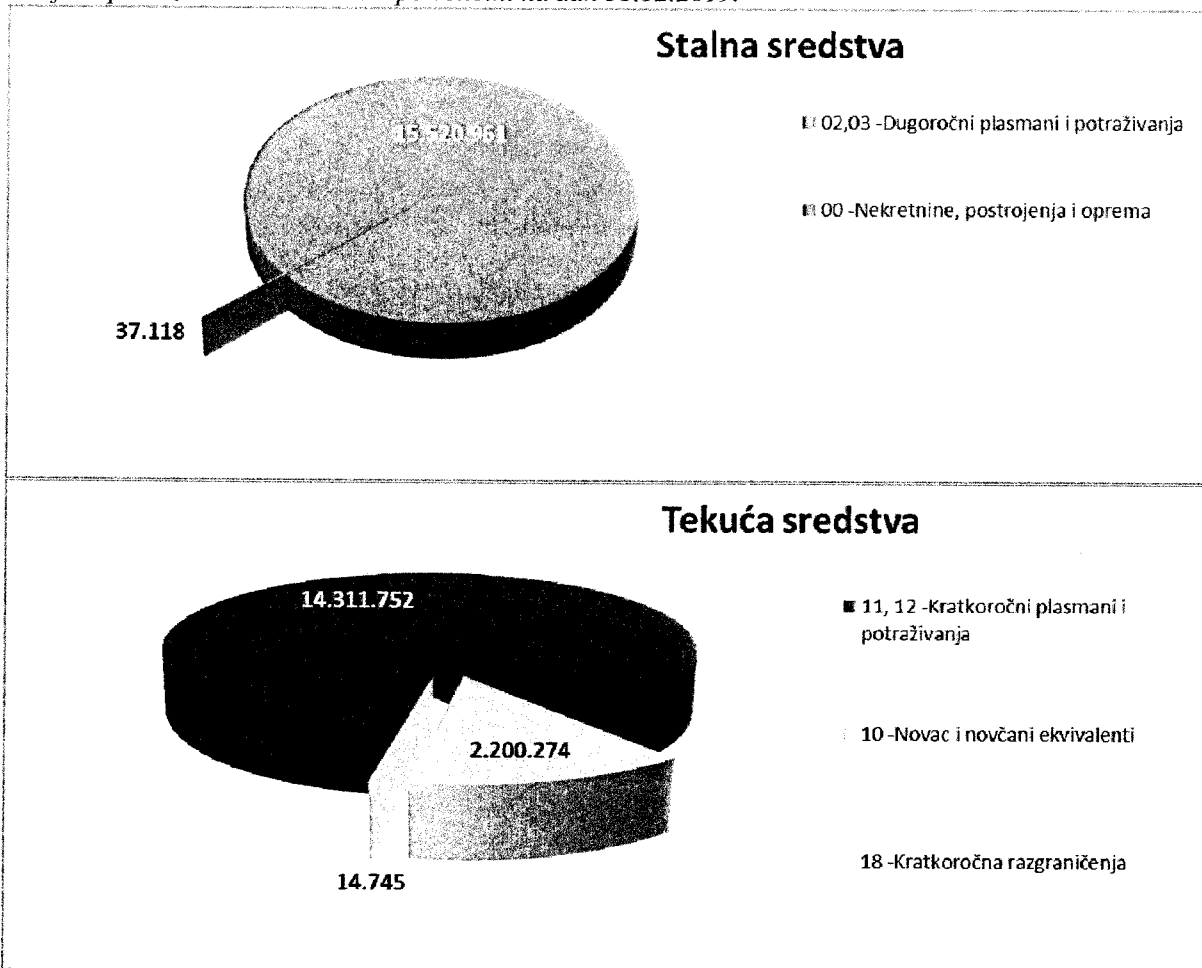
U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju POVEĆANJE za 1.723 KM ili 13,2 %.

Tabela 6: Pregled pozicija AKTIVE bilansa stanja, po veličini, na dan 31.12.2019. godine.

R. br.	Pozicija	31.12.2019		
		Iznos KM	%	%
0	1	3	4	5
1	02,03 -Dugoročni plasmani i potraživanja	15.520.961	99,8%	48,4%
2	00 -Nekretnine, postrojenja i oprema	37.118	0,2%	0,1%
3	-	-	0,0%	0,0%
4	-	-	0,0%	0,0%
5	-	-	0,0%	0,0%
6	-	-	0,0%	0,0%
7	UKUPNO STALNA SREDSTVA	15.558.079	100,0%	48,5%
8	11, 12 -Kratkoročni plasmani i potraživanja	14.311.752	86,6%	44,6%
9	10 -Novac i novčani ekvivalenti	2.200.274	13,3%	6,9%
10	18 -Kratkoročna razgraničenja	14.745	0,1%	0,0%
11	-	-	0,0%	0,0%
12	-	-	0,0%	0,0%
13	-	-	0,0%	0,0%
14	UKUPNO TEKUĆA - OBRтна SREDSTVA	16.526.771	100,0%	51,5%
16	UKUPNO AKTIVA	32.084.850		100,0%

Grafički prikaz strukture AKTIVE po veličini na dan 31.12.2019.

TRAJNI IZVORI

Trajni izvori (vlastita sredstva) na dan 31.12.2019. godine, iznose - 8.413.766 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine, POVEĆANJE za 127.696.123 KM ili -93,8 %, kao rezultat otpisa obaveza po osnovu protestiranih garancija, o čemu je bilo riječi u tački 2. „Vremenska neograničenost poslovanja“.

Najveća stavka u trajnim izvorima nalazi se na kontu 203 - Neraspoređeni višak rashoda, u iznosu od: 187.983.003 KM, što je -2234,2 % ukupnih trajnih izvora.

U odnosu na stanje početkom godine, ova pozicija je ostala nepromijenjena.

Druga po veličini stavka u trajnim izvorima nalazi se na kontu 202 – Neraspoređeni višak prihoda, u iznosu 128.218.552 KM, koji je nastao kao posljedica otpisa obaveza po osnovu protestiranih garancija.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju POVEĆANJE za 127.696.123 KM ili 24442,8 %.

Treća po veličini stavka u trajnim izvorima nalazi se na kontu 200 - Trajni izvori, u iznosu 51.350.685 KM.

OBAVEZE (ZADUŽENOST)

Obaveze (zaduženost) na dan 31.12.2019. godine, iznose: 40.498.616 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine SMANJENJE za 130.937.996 KM ili 76,4 %.

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

Najveće obaveze evidentirane su na kontu 30 - Tekuće obaveze, u iznosu od 33.788.164 KM, što je 83,4 % ukupnih obaveza i 105,3 % ukupno raspoloživih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ove obaveze imaju SMANJENJE, za 75.874.346 KM ili 69,2 %.

Tekućim obavezama su obuhvaćene **obaveze prema dobavljačima** i to prema domaćim dobavljačima u iznosu od 6.191 KM i prema ino-dobavljačima u iznosu od 1.173 KM, **obaveze iz poslova faktoringa** za novčane rezerve u iznosu od 31.145 KM, **obaveze iz poslova kreditnog osiguranja** (osiguranja potraživanja) za refundirane štete po isplaćenim odštetnim zahtjevima u iznosu od 2.087 KM, dok su najviše izražene **obaveze za protestirane garancije** u iznosu od 33.747.568 KM.

Na drugom mjestu po veličini su obaveze iskazane na kontu: 28 - Dugoročna razgraničenja i rezervisanja, u iznosu od: 5.240.372 KM, što je 12,9 % ukupnih obaveza i 16,3 % ukupno raspoloživih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ove obaveze imaju SMANJENJE za 54.555.051 KM ili 91,2 %.

Ovde su obuhvaćeni **unaprijed naplaćeni (odloženi) prihodi** od admin.naknada za izdate garancije u iznosu od 21.485 KM, **odloženi prihodi od admin.naknada za date zajmove** u iznosu od 2.905 KM i razgraničena (kapitalizirana) kamata za reprogramirane dugoročne plasmane u iznosu od 127.104 KM. Pored odloženih prihoda, ovom stavkom su obuhvaćena i **dugoročna razgraničenja** za primljena sredstva preostala iz završenih projekata Svjetske Banke, koja su doznačena po nalogu Vijeća Ministara za namjene obavljanja osnovnih djelatnosti u iznosu od 5.088.878 KM.

Na trećem mjestu su obaveze evidentirane na kontu: 38 - Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja u iznosu od 1.469.833 KM, što je 3,6 % ukupnih obaveza i 4,6 % ukupno raspoloživih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ove obaveze imaju SMANJENJE za 508.055 KM ili 25,7 %.

U okviru ovog konta, nalaze se **obračunati (neplaćeni) rashodi** koji obuhvataju obračunate nefakturisane PTT troškove u iznosu od 645 KM, obračunate neplaćene bankarske troškove u iznosu od 680 KM, obračunate troškove revizije fin.izvještaja u iznosu od 42.120 KM i obračunati nefakturisani troškovi zakupa u iznosu od 1.105 KM, kao i obračunate neplaćene ostale usluge, u ovom slučaju advokatske usluge u iznosu od 1.170 KM.

Tu su i **unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi** i to, iz poslova datih plasmana za obračunate unaprijed naplaćene naknade u iznosu od 15.808 KM, iz poslova izdavanja garancija za obračunate nefakturisane naknade u iznosu od 58.700 KM, a također i kratkoročna razgraničenja iz poslova kreditnog osiguranja (osiguranja potraživanja) u iznosu od 203 KM.

Kao najveće iskazane pozicije u okviru ovog konta su svakako **obračunata rezervisanja** iz poslova kreditnog osiguranja (osiguranja potraživanja) u iznosu od 10.658 KM, rezervisanja za potencijalne isplate po izdatim plativim garancijama u iznosu od 1.211.213 KM, a također i rezervisanja za beneficije zaposlenih u skladu sa MRS-19 u iznosu od 127.532 KM.

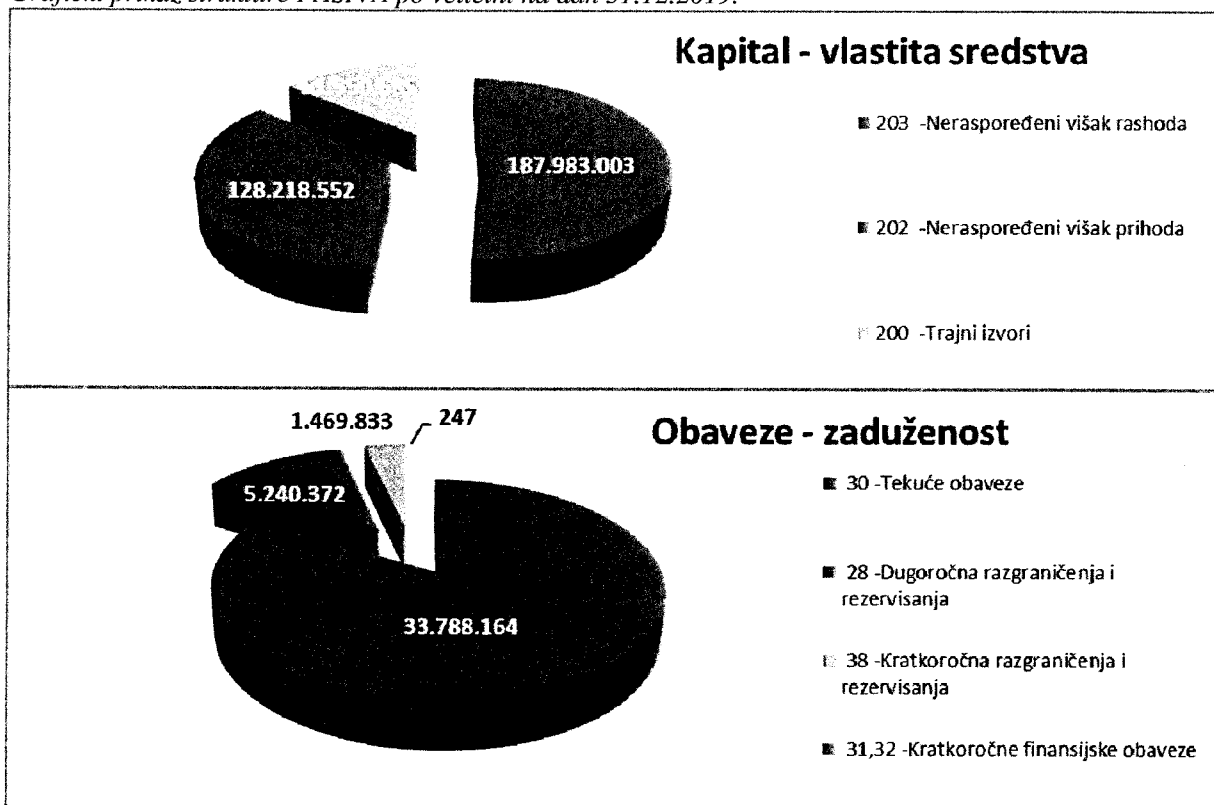
Zatim slijedi konto 32 – Kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 247 KM, a koje se odnose na kratkoročni dio dugoročnih robnih zajmova od strane poslovnih partnera.

U odnosu na stanje početkom godine, ove obaveze imaju SMANJENJE, za 346 KM ili 58,3 %.

Tabela 7: Pregled pozicija PASIVE bilanca stanja, po veličini, na dan 31.12.2019. godine

R. br.	Pozicija	31.12.2019		
		Iznos KM	%	%
0	1	3	4	5
1	203 -Neraspoređeni višak rashoda	187.983.003	-2234,2%	585,9%
2	202 -Neraspoređeni višak prihoda	128.218.552	-1523,9%	399,6%
3	200 -Trajni izvori	51.350.685	-610,3%	160,0%
4	-	-	0,0%	0,0%
5	-	-	0,0%	0,0%
7	UKUPNO KAPITAL - VLASTITA SREDSTVA	(8.413.766)	100,0%	-26,2%
8	30 -Tekuće obaveze	33.788.164	83,4%	105,3%
9	28 -Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	5.240.372	12,9%	16,3%
10	38 -Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	1.469.833	3,6%	4,6%
11	31,32 -Kratkoročne finansijske obaveze	247	0,0%	0,0%
12	-	-	0,0%	0,0%
13	-	-	0,0%	0,0%
14	UKUPNO OBAVEZE - ZADUŽENOST	41.708.616	100,0%	126,2%
15	UKUPNO PASIVA	32.084.850		100,0%

Grafički prikaz strukture PASIVA po veličini na dan 31.12.2019.

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u KM početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještaja o finansijskom položaju primjenom važećeg kursa na taj dan. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto dobit ili gubitak perioda.

Agencija vrednuje svoju monetarnu imovinu i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećim na datum izvještajnog perioda. Osnovni kurs postavljen od strane Centralne banke Bosne i Hercegovine i korišten u pripremi izvještaja o finansijskom položaju Agencije na dan izvještavanja je kako slijedi:

31. decembar 2019. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,747994 KM
31. decembar 2018. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,707552 KM

Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Agencija plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Agencija plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou) i Republike Srpske. Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom, Agencija isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno tri prosječne plate uposlenika ili tri prosječne plate isplaćene u Agenciji u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta više odgovara uposleniku.

Oporezivanje

Agencija je oslobođena obaveze plaćanja poreza na dobit obzirom da je članom 8. Zakona o izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA definirana kao neprofitna agencija ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 62/04).

Materijalna imovina

Oprema se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualno priznate gubitke usljed umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje nabavnu vrijednost i ostale troškove direktno povezane sa osposobljavanjem imovine za namijenjenu upotrebu. Manje značajni troškovi održavanja, popravke i zamjene imovine knjiže se u momentu njihovog nastanka. Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem opreme uključeni su u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u periodu u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namijenjenu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koji je kako slijedi:

Kancelarijska oprema i namještaj	20%
Kompjuterska oprema	33%
Vozila	20%

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospeljeća" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcije i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjeње vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Factoring aktivnosti se odnose na sredstva obezbjeđena za izvoznike umanjeњem duga za prodatu i isporučenu robu BH preduzeća kupcima u drugim zemljama po kreditnim uslovima. Factoring metoda koju koristi Agencija naziva se izvorni factoring, koji upućuje da stvarni iznos potraživanja ostaje u izvještaju o finansijskom položaju izvoznika. Agencija podržava avansna plaćanja do 90% iznosa računa bosansko-hercegovačkim izvoznicima, sa ugovorom o faktoringu. Svi factoring avansi se priznaju kada je gotovina avansirana korisniku faktoringa.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Društvo imovinu klasificira kao finansijsku imovinu iskazanu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjeno za trgovanje" ili je određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjeno za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Društvo drži zajedno, i koji se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BIH

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjeno za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza, čiji je učinak mjeren na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Agencije ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja sredstava na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MSFI 9 koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti okvalifikovani kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultirajućom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima. Neto dobit ili gubitak priznat u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na tu imovinu.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni. Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjenja portfolia potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Agencije u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dospijeća, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji stoje u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Agencija će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Agencija ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Agencija nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se kao "finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili "ostale finansijske obaveze". Agencija stvara jednu kategoriju finansijskih obaveza, čija je računovodstvena osnova opisana ispod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Agencija prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Agencije prestale, otkazane ili ističu.

Ugovori o osiguranju

Agencija izdaje ugovore za poslove izvozno-kreditnog osiguranja, kreditnog osiguranja u domaćoj trgovini i osiguranja uvoza. Izvozno-kreditno osiguranje osigurava od političkih i komercijalnih rizika prije i poslije izvoza. Kreditno osiguranje u domaćoj trgovini je analogno izvozno-kreditnom osiguranju. Kroz ugovore o osiguranju uvoza Agencija se javlja u ulozi reosiguravatelja izvozno-kreditnih agencija iz inostranstva.

Policirane premije

Bruto premije uključuju sve policirane premije tokom računovodstvenog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode.

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se osiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju. Prenosne premije osiguranja obračunate su prema broju dana trajanja osiguranja u narednom obračunskom periodu, po metodi '*pro-rata temporis*'. Osnova za obračun prenosne premije je bruto policirana premija. Obračun prenosnih premija se vrši na osnovu tehničke premije.

Neto prenosna premija od reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za reosiguravajući dio. Učešće reosiguravatelja u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih ugovora o reosiguranju. Rezervisanja za prenosne premije u izvještaju o finansijskom položaju je iskazana posebno od udjela reosiguravatelja u prenosnoj premiji.

Rezerve za prijavljene štete (RBNS)

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog perioda za koji se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma izvještaja o finansijskom položaju ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su pojedinačnom procjenom za svaku štetu. U postupku utvrđivanja visine rezervi šteta poštuju se uvjeti iz ugovora o osiguranju, dokumentacija sa kojom se

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

raspoláže u spisu, normativi i vrijednosti materijala i usluga, iskustvo procjenitelja i drugih radnika, trenutna sudska praksa u naknadi štete, pri čemu se vodi računa o promjenama koje se mogu očekivati u narednom periodu, a koje mogu uticati na povećanje ili smanjenje rezervi.

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete (IBNR)

Rezerve za nastale a neprijavljene štete izračunate na temelju vlastitih statističkih podataka o naknadno prijavljenim štetama u proteklom godinama. Ovaj obračun se oslanja na korištenje metoda koje koriste razvojne trokuteve ('run-off triangle'). Rezerve za nastale, a neprijavljene štete se izračunavaju i na bazi statističkih trendova kretanja navedenih šteta. U skladu sa zabilježenom statistikom stanja i kretanja takozvanih reaktiviranih šteta, formirana je i rezerva za reaktivirane štete. Rezerva je formirana na bazi očekivanog broja reaktiviranih šteta u narednoj godini i prosječne reaktivirane štete po vrstama osiguranja. Ove rezerve su bazirane na procjeni i dok Uprava smatra da je taj iznos odgovarajući, konačne obaveze mogu biti veće ili manje od raspoloživih sredstava. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima osiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete osiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Na svaki datum izvještajnog perioda Agencija preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o osiguranju i da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjavanja vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjnjem koji se priznaje u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Test adekvatne obaveza

Na svaki datum izvještavanja, Agencija vrši test adekvatnosti obaveza kako bi utvrdila da su obaveze i tehničke rezerve umanjene za povezanu imovinu dovoljne za podmirenje šteta po osnovu ugovora o osiguranju. Prilikom vršenja ovog testa, uzimaju se u obzir najbolje procjene budućih novčanih tokova vezano za ugovorna potraživanja i obaveze, te procjene šteta i troškova obrade i administrativnih troškova, kao i prihoda od ulaganja koji su povezani sa ugovorima. Ukoliko se utvrdi da je obaveza nedovoljna, ista se povećava i na teret rezultat perioda bilo pomoću umanjnje vrijednosti finansijske imovine (potraživanjima po osnovu ugovora o osiguranju) ili povećanjem tehničkih rezervi odnosno obaveza po osnovu ugovora o reosiguranju

Vanbilansne obaveze

U okviru redovnih poslovnih aktivnosti, Agencija sklapa aranžmane o obavezama za kreditiranje, koje vodi u vanbilansnoj evidenciji a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i nepovučene odobrene kredite. Agencija navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje kao obavezu u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad postanu plative.

Uprava Agencije održava rezervisanja za moguće preuzete i potencijalne obaveze na razini za koju vjeruje da je primjerena da bi se apsorbirali vjerovatni budući gubici. Uprava utvrđuje primjerenost na temelju pregleda pojedinih stavki, iskustva s gubicima u proteklom periodima, razmatrajući sadašnje privredne uslove, obilježje rizika raznih kategorija transakcija i druge relevantne faktore.

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Agencije donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja opreme

Agencija preispituje procijenjeni vijek trajanja opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete (RBNS)

Priroda poslovanja u osiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše, te ažurira kada su nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nisu likvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji.

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete (IBNR)

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno provode od strane Agencije. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno.

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Metoda prosječnog iznosa štete
- Metoda očekivane kvote šteta.

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode čiji će se rezultati prihvatiti kao relevantni.

**Izvozno-kreditna agencija
Bosne i Hercegovine - IGA**

**Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2019. i
Izvještaj nezavisnog revizora**

REVIK d.o.o. Sarajevo
Member of

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 20
Tel. / Fax: (387) (33) 200 – 383 i 226 – 289
E-mail: revik@bih.net.ba
Opštinski sud u Sarajevu:
065-0-Reg-13-003456, MBS: 65-01-1066-09
Poreski broj: 01075138

Raiffeisen Bank d.d. BH Sarajevo
- 1610000001640087
UniCredit Bank d.d. Mostar
- 3383202250064583
Identifikacijski broj: 4200002790002
Identifikacijski PDV broj: 200002790002

**Izvozno-kreditna agencija
Bosne i Hercegovine - IGA**

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2019. i
Izveštaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Strana</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	2
Izvještaj nezavisnog revizora	3 – 5
Izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima	6
Izvještaj o finansijskom položaju	7
Izvještaj o promjenama na kapitalu	8
Izvještaj o novčanim tokovima	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10 – 38

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate Izvožno-kreditne agencija Bosne i Hercegovine - IGA ("Agencija") za taj period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Agencija u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

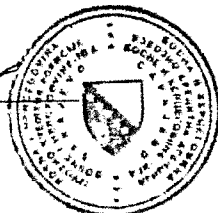
Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Agencija nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Agencije. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Agencije, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Agencije:

Lamija Kozarić-Rahman
Direktor

Izvožno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine - IGA
Hamdije Čemerlića 2
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

3. jula 2020. godine

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 20
Tel. / Fax: (387) (33) 200 – 383 i 226 – 289
E-mail: revik@bih.net.ba
Opštinski sud u Sarajevu:
065-0-Reg-13-003456, MBS: 65-01-1066-09
Poreski broj: 01075138

Raiffeisen Bank d.d. BH Sarajevo
- 1610000001640087
UniCredit Bank d.d. Mostar
- 3383202250064583
Identifikacijski broj: 4200002790002
Identifikacijski PDV broj: 200002790002

Izvještaj nezavisnog revizora

Vlasnicima Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine - IGA

Mišljenje s rezervom

Angažovani smo da revidiramo finansijske izvještaje Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine - IGA (u daljem tekstu "Agencija"), koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2019. godine, izvještaja o sveobuhvatnim prihodima i rashodima, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, i napomena uz finansijske izvještaje, koje sadrže i sažeti prikaz značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za učinke pitanja opisanih u paragrafu „Osnova za mišljenje s rezervom“, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Agencije na dan 31. decembra 2019. godine i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-ima).

Osnova za mišljenje s rezervom

Na dan 31. decembra 2019. godine, negativni akumulirani finansijski neto rezultat Agencije iznosi 59.764 hiljade KM (31. decembar 2018.: 187.460 hiljade KM), dok ukupne obaveze Agencije premašuju iznos ukupne imovine za 8.413 hiljada KM (31. decembar 2018.: 136.110 hiljada KM). Kao što je objavljeno u Napomeni 2. uz finansijske izvještaje, ovi finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom da će Agencija nastaviti da radi u skladu sa načelom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Agencija biti sposobna realizirati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja. Vremenska neograničenost poslovanja zavisi od finansijske podrške i sposobnosti vlasnika da obezbijedi dodatne iznose finansiranja neophodnih za nastavak poslovanja Agencije. Podaci i predočeni planovi Agencije i njenih vlasnika prezentiranih u Napomeni 2. ukazuju na postojanje značajne neizvjesnosti koja može uzrokovati značajnu sumnju u sposobnost Agencije da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Finansijski izvještaji ne objavljuju na primjereni način to stanje.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Naglašavanje činjenica

Radi boljeg razumijevanja finansijskog položaja Agencije, bez daljeg kvalifikovanja našeg mišljenja, skrećemo pažnju na Napomenu 25. uz finansijske izvještaje u kojoj se navodi utjecaj pandemije COVID 19 i proglašenja vanrednog stanja u Bosni i Hercegovini na finansijske izvještaje za 2019. godinu i tekuće poslovanje Agencije.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Osim pitanja opisanih u paragrafu „Osnova za mišljenje s rezervom“ odredili smo da nema drugih ključnih revizorskih pitanja za objavljivanje u našem izvještaju.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Izvoznno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine - IGA za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine revidirani su od strane drugog revizorskog društva koje je u svom izvještaju od 31. decembra 2019. godine iskazalo suzdržano revizorsko mišljenje.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške. U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Agencije da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Agenciju ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Osobe odgovorne za upravljanje su odgovorne i za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Agencije.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Agencije.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna

neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Agencije da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem.

Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.

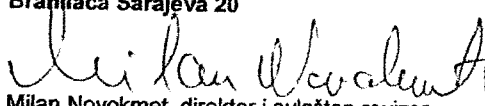
• ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tokom naše revizije.

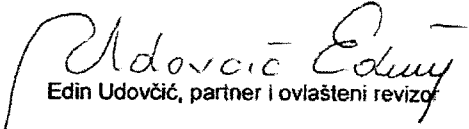
Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizorska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava njihovo javno objavljivanje ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem revizorskom izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice od istog prevazišle dobrobit javnog interesa od takvog objavljivanja.

REVIK d.o.o. Sarajevo
Member of HLB International
Branitelaca Sarajeva 20

Milan Novokmet, direktor i ovlašten revizor

Edin Udovčić, partner i ovlašten revizor

3. jula 2020. god

Izveštaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2019.	2018.
Kamata i slični prihodi	6	1.436	1.621
Neto prihodi od osiguranja	7	356	680
Ostali operativni prihodi	8	130.734	497
Troškovi zaposlenih	10	(907)	(905)
Amortizacija	17	(15)	(10)
Ostali administrativni troškovi	9	(2.117)	(366)
Neto dobiti od kursnih razlika		18	33
Višak prihoda nad rashodima prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		129.505	1.550
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	11	(1.809)	(1.343)
Višak prihoda nad rashodima		127.696	207
Ostali sveobuhvatni prihodi i rashodi		-	-
Ukupni sveobuhvatni višak prihoda nad rashodima		127.696	207

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

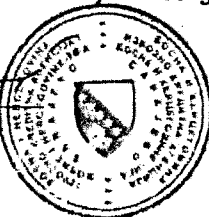
izvještaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2019. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	12	1.600	3.417
Plasmani u bankama	13	10.718	13.068
Potraživanja za date kredite i faktoring	14	19.635	18.581
Potraživanja za premije osiguranja	15	43	82
Ostala potraživanja, neto	16	52	127
Materijalna i nematerijalna imovina	17	37	52
UKUPNA IMOVINA		32.085	35.327
KAPITAL I OBAVEZE			
Obaveze			
Obaveze prema državi Bosni i Hercegovini	18	5.089	5.089
Obaveze po poslovima osiguranja	19	11	109
Ostale obaveze	20	34.059	109.942
Rezervisanja	21	1.339	56.297
		40.498	171.437
Kapital i rezerve			
Državni kapital	22	51.351	51.351
Rezerve za poslove osiguranja		-	-
Posebne rezerve		-	-
Akumulirani finansijski neto rezultat		(59.764)	(187.460)
		(8.413)	(136.109)
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		32.085	35.328

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Agencije dana 3. jula 2020. godine:

Lamija Kozarić-Rahman

Direktor

Izvjestaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Državni kapital	Rezerve za poslove osiguranja	Posebne rezerve	Akumulirani finansijski neto rezultat	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2017.	51.351	297	1.157	(189.121)	(136.316)
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	-	-	-	207	207
Pokriće viška rashoda iz rezervi	-	(297)	(1.157)	1.454	-
Ostali sveobuhvatni prihodi i rashodi	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni višak rashoda nad prihodima	-	-	-	207	207
Stanje na 31. decembar 2018.	51.351	-	-	(187.460)	(136.109)
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	-	-	-	127.696	127.696
Pokriće viška rashoda iz rezervi	-	-	-	-	-
Ostali sveobuhvatni prihodi i rashodi	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni višak prihoda nad rashodima	-	-	-	127.696	127.696
Stanje na 31. decembar 2019.	51.351	-	-	(99.764)	(8.413)

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvjestaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Poslovne aktivnosti		
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	127.696	207
<i>Usklađenja za:</i>		
Amortizacija	15	10
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	1.809	1.343
Promjena rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	(62)	102
Promjena rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	-	1
Promjena rezervisanja za prenosne premije	(36)	5
Promjena rezervisanja za rezervisanja za zaposlene	8	2
Prihodi od kamata priznati u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima	<u>(1.436)</u>	<u>(1.621)</u>
<i>Novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	73.426	49
Neto (povećanje) / smanjenje plasmana u bankama	2.350	(836)
Neto povećanje potraživanja za date kredite i faktoring, prije umanjena vrijednosti	(1.879)	(1.394)
Neto smanjenje / (povećanje) potraživanja za premije osiguranja	42	3
Neto smanjenje ostalih potraživanja, prije umanjena vrijednosti	84	63
Neto povećanje / (smanjenje) obaveza za poslove osiguranja	<u>(75.882)</u>	<u>152</u>
<i>Novčani tok u operativnim aktivnostima</i>	<u>(6.559)</u>	<u>(1.963)</u>
Neto novac korišten u poslovnim aktivnostima	(6.559)	(1.963)
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka materijalne imovine	-	(56)
Primljena kamata	4.742	3.272
Neto novac ostvaren u ulagačkim aktivnostima	4.742	3.216
Neto smanjenje / povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(1.817)	1.253
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	3.417	2.164
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	1.600	3.417

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI

Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine – IGA (u daljem tekstu: "Agencija" ili "IGA") osnovana je Rješenjem Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine br. 08-08-9-01/07 dana 10. aprila 2007. godine i registrovana kao neprofitno i neoporezivo pravno lice.

Na osnovu Zakona o Izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 62/04), Upravni odbor je donio odluku da će imovina i obaveze "Agencije za izdavanje garancija od političkog i ratnog rizika inostranim investitorima i trgovcima IGA d.o.o. Sarajevo" (društva sa ograničenom odgovornošću), koja je likvidirana i izbrisana iz Registra Općinskog suda u Sarajevu Rješenjem br. UF/1-2105/00 od 4. juna 2007. godine, biti preuzete i prenesene na novoosnovanu Agenciju. Aktivnosti Agencije su otpočele 5. juna 2007. godine.

Osnovna uloga izvozno-kreditne agencije je podrška izvozno orijentisanih preduzeća, te ohrabrivanje inostranih investicija putem osiguranja međunarodnih trgovinskih transakcija i investicija.

Obzirom da je izvozno-kreditna agencija, u pravilu, jedan od glavnih instrumenta trgovinske i vanjskotrgovinske politike Vlade zemlje i kao takva je integrisana u ciljeve državne politike, država kroz procese donošenja odluka je uključena u rad izvozno-kreditne agencije. Izvozno-kreditne agencije se formiraju s ciljem podrške sektorima gdje država ima interes razvoja, a koji u pravilu nisu profitabilni i nisu od interesa za privatni finansijski i bankarski sektor. Međutim, da bi bila funkcionalna, izvozno-kreditna agencija treba da ima kapitalnu osnovu (kapital ili državni račun), jasne upute od strane vlasnika koji se ciljevi trebaju postići aktivnostima agencije, koji su sektori prioritet podrške, te koja su sredstva raspoloživa od strane države za te svrhe.

Prema Agenciji IGA je takva vrsta podrške u smislu postavljanja jasnih ciljeva, te raspoloživih sredstava od strane vlasnika, izostala u potpunosti. Od donošenja Zakona o Izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA nikada nisu predlagane niti usvajane nikakve smjernice za rad Agencije, putem izmjena Zakona ili podzakonskih akata koji bi usmjerili rad Agencije, iako se Agencija preko svojih organa upravljanja, obraćala vlasnicima sa takvim zahtjevima, te su pokretane inicijative na sjednicama Parlamenta BiH, koje nisu usvojene.

Aktivnosti

Garancije

IGA je ovlaštena da pruži podršku bosanskohercegovačkim preduzećima kojima su potrebne garancije kao što su: garancije javnog nadmetanja, avansne garancije i garancije za dobro izvršenje posla u podršci izvoznih ugovora. U prošlosti je bilo teško za bosanskohercegovačka preduzeća da dobiju ovakav vid podrške zbog insistiranja kupaca da samo prvoklasne banke izvan BiH budu odabrane za obezbjeđenje garancija. U većini slučajeva ovo je značilo da su bosanskohercegovačka preduzeća obavezna da pokriju obavezu preuzetu od banke davatelja garancije deponovanjem ekvivalentnog iznosa gotovine kod banke davatelja garancije. IGA obezbjeđuje podršku putem obezbjeđenja garancije direktno banci davatelju garancije.

U posljednjem periodu, povećana je tražnja za garancijama IGA-e, direktnim ili preko banaka, za obezbjeđenje plaćanja repromaterijala i sirovina za potrebe izvoznika. Također, javlja se potreba za osiguranjem dobrog izvršenja posla kod izvoznika koji vrše uslugu prerade sirovina za kupca koji je ujedno i dobavljač repromaterijala i sirovina.

Kreditno osiguranje - osiguranje naplate potraživanja

Izvozno kreditno osiguranje je glavni (core business) izvozno-kreditnih agencija. Ovim finansijskim proizvodom država, putem izvozno kreditne agencije, utiče na povećanje izvoza na način da smanjuje rizik naplate po izvršenom izvozu i time omogućava izvoznoj kompaniji da se fokusira na unapređenje proizvodnje i izlazak na nova, nepoznata tržišta. Također, proizvod kreditnog osiguranja omogućava unapređenje odnosa izvoznika i njegove poslovne banke, obzirom da se polica osiguranja može vinkulirati na banku i može služiti kao dodatni kolateral za odobravanje kredita za pripremu proizvodnje ili za finansiranje nakon izvršene isporuke.

Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine "IGA"

1. OPŠTI PODACI (NASTAVAK)

Aktivnosti (nastavak)

Prije prihvatanja obaveze za osiguranje određenog kupca, IGA prikuplja kreditne informacije o kupcu i mora biti zadovoljena u pogledu kupca i njegove kreditne sposobnosti. IGA zatim izdaje kreditni limit za kupca, što znači da IGA prihvata obavezu za tog kupca do osiguranog procenta izdatog kreditnog limita. Osigurani procenat i prema tome potencijalni iznos plaćanja je obično 90% kupčeva duga prema BH izvozniku.

Od februara 2017. godine, reosiguravatelji Atradius Re i National Borg su otkazali Ugovor o reosiguranju tako da je rizik cijelog portfolia osiguranja od toga datuma snosi Agencija.

Raspon premije se kreće od 0,32% godišnje do više od 2,5% godišnje od osiguranog iznosa, u zavisnosti od kreditnog perioda odobrenog kupcu kao i od rangiranja zemlje u koju se dobra izvoze. Premije se plaćaju na kraju mjeseca, a obračunavaju se na vrijednost ostvarenog izvoza u tom mjesecu.

Factoring

Factoring koji IGA obavlja je tzv. Factoring s rambursom (Recourse Factoring) što znači da izvoznik ostaje odgovoran za fakturu do momenta naplate. Aktivnost factoringa je sredstvo kojim IGA finansira bosansko-hercegovačke izvoznike u periodu nakon izvršene isporuke robe, a predstavlja kombinaciju finansiranja i usluga za proizvođače koji prodaju na otvoren račun sa uslovima plaćanja manjim od 120 dana, uz određeni kreditni limit. Finansijska komponenta je izuzetno značajna jer IGA finansira do 80% fakture i obezbjeđuje likvidnost izvozniku. Ino-potraživanja stečena factoringom su kreditno osigurana u slučaju neplaćanja kupca. Factoring se koristi u slučajevima kada izvoznik nema na raspolaganju dovoljno raspoloživog kolaterala za osiguranje kredita preko banke ili taj kolateral želi upotrijebiti za dugoročno finansiranje investicije. Ovakav tip kredita ubrzava transformaciju obrtnih sredstava iz potraživanja u novac i ubrzava obrt korisnika factoringa, tj. bosansko-hercegovačkih izvoznih društava. U okviru aktivnosti factoringa, IGA je u mogućnosti da obavlja tzv. supply-chain factoring, odnosno finansiranje dobavljača koje će se otplaćivati iz budućih priliva iz rezervi factoringa.

Upravljačka tijela Agencije

IGA je organizovana na sljedeći način:

- Sjedište u Sarajevu: sa odjelima za proizvode (factoring, garancije i osiguranje) i odjelima za podršku (pravni odjel, računovodstvo, marketing),
- Podružnica Mostar (u kojoj je lociran Zamjenik direktora) koja pokriva južni dio BiH,
- Podružnica Banja Luka (u kojoj su locirani Zamjenik direktora i pravni savjetnik) koja pokriva sjeverni dio BiH (primarno, Republiku Srpsku).

Uprava

Lamija Kozarić-Rahman	Generalni direktor
Mirko Dejanović	Zamjenik generalnog direktora
Lazar Prkačin	Zamjenik generalnog direktora

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI (NASTAVAK)

Upravni odbor

Adisa Banović	Član	Predstavnik Republike Srpske
Dragana Lažetić	Član	Predstavnik Bosne i Hercegovine
Mirjana Vučić	Predsjedavajuća	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine
Milorad Đurđević	Zamjenik predsjedavajuće	Predstavnik Republike Srpske
Samir Iskrić	Član	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine

Agencija je imala 12 zaposlenih na dan 31. decembra 2019. godine (2018.: 13).

2. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA

Finansijski izvještaji Agencije pripremljeni su pod pretpostavkom da će Agencija nastaviti da radi u skladu sa načelom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Agencija biti sposobna realizirati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja. Kao što je prikazano u finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine, negativni akumulirani finansijski rezultat Agencije iznosi 59.764 KM (2018.: 187.460 hiljada KM), dok ukupne obaveze Agencije premašuju iznos ukupne imovine za 8.413 hiljade KM (2018.: 136.110 hiljade KM) što dovodi u sumnju mogućnosti Agencije da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja bez finansiranja i ostale podrške od strane vlasnika.

Prekomjerna zaduženost sa kojom se Agencija suočila od kraja 2013. godine je rezultatom protestiranja izdatih garancija za klijenta UNIS Fabrika cijevi a.d. Derventa ("UNIS") koji je uslijed nemogućnosti izmirenja svojih obaveza, prestao sa radom. Agencija je tužena od strane domaćih poslovnih banka obzirom da je dala garancije za kreditne obaveze UNIS-a. S druge strane, Agencija je blokirala transakcijski račun UNIS-a, podigla tužbu protiv UNIS-a, Balkan Steel International Establishment (većinski vlasnik UNIS-a), i Luke Bosanski Šamac (takođe u većinskom vlasništvu Balkan Steel International Establishment) kao jemaca za obaveze UNIS-a po osnovu kredita i protestiranih garancija. Sudski postupci su još uvijek u toku.

Događaji koji su prethodili pogoršanju finansijske situacije Agencije, a vezani su za UNIS Fabriku cijevi AD Derventa će biti opisani u tekstu koji slijedi.

U toku 2011.godine Agencija je zaključila Okvirni ugovor s UNIS-om o izdavanju garancija za nabavku repromaterijala od trgovačkih austrijskih kompanija. MFC Comodities (u daljem tekstu MFCC), kao najveći dobavljač je uglavnom finansirao nabavku sirovine za UNIS preko prvoklasne austrijske komercijalne banke, koja je bila korisnik garancija Agencije. Agencija je za MFCC također, izdala jednu direktnu garanciju, gdje je korisnik bio MFCC, a koju je osigurao kod belgijskog državnog osiguravatelja Credimundi - Credendo – Short Term Non – EU Risks, bez znanja Agencije. Također, pomenuta austrijska banka je IGA-garancije osigurala kod Sindikata Lloyd's osiguranja u Londonu preko brokerske kuće, sa kojom je Agencija sarađivala po drugim poslovima u ranijem periodu, također bez znanja Agencije.

U drugoj polovini 2013.godine UNIS je dospio u probleme izazvane padom cijena čelika na evropskom tržištu te visokim troškovima finansiranja nabavke repromaterijala i nije bio u stanju izvršavati svoje obaveze prema kreditorima. Prekid rada UNIS-a uzrokovao je pozive na plaćanje svih izdatih garancija u isto vrijeme. Agencija nije izvršila plaćanje po pozvanim garancijama i o tome, da nije u mogućnosti izvršiti plaćanje je obavjestila korisnike garancija.

Osim toga, 12.09.2013.godine, Agencija je prisustvovala sastanku MFCC i UNIS-a u Beču, na kojem su iznijete neke Agenciji nepoznate činjenice vezano za saradnju MFCC i UNIS-a mimo znanja i uključenosti Agencije u ista (trgovina sa povezanim licima UNIS Fabrike cijevi u zemljama Istočne Evrope), te se javila sumnja u moguće prevarne radnje, što je predstavljalo dodatni razlog da Agencija odbije plaćanje po garancijama dok se ne utvrde dalje činjenice vezano za poslovanje UNIS-a sa ino-kreditorima.

2. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA (NASTAVAK)

Austrijska prvoklasna komercijalna banka, s kojom je Agencija imala dugogodišnju saradnju prije nastanka problema s UNIS-om, je uspostavila limit poslovanja sa Agencijom od maksimalno 8 miliona Eur, koje je bilo raspoloživo za sve izvozne klijente Agencije iz Bosne i Hercegovine. Limit je u toku 2011.godine povećan na 36 miliona Eura samo za jednog klijenta, MFCC, mada se, u bonitetnom smislu, stanje u Agenciji nije promijenilo, u smislu da je kapital ostao isti i zakonska regulativa koja je regulisala rad Agencije je ostala nepromijenjena.

U martu 2014.godine UNIS organizuje sastanak sa ino-kreditorima i pomenutom austrijskom prvoklasnom komercijalnom bankom u Beču, na kojem prisustvuju i predstavnici Agencije, a sve u cilju iznalaženja rješenja o saniranju duga UNIS-a. Obzirom da su ino-kreditori shvatili da se neće naplatiti od Agencije okrenuli su se ka UNIS-u kao glavnom dužniku. Tada je dogovoreno da će UNIS napraviti plan restrukturiranja i predložiti ga kreditorima. UNIS je angažovao konsultante Deloitte-a Srbija koji su izradili dokument koji je sadržavao presjek stanja u UNIS-u i povezanim licima i prijedlog plana restrukturiranja duga. Nakon prezentacije plana u ljeto 2015.godine ino-kreditori nisu bili spremni prihvatiti plan, imajući u vidu da su već bile poduzete aktivnosti oko naplate od Lloyd's osiguranja, što je umanjilo zainteresiranost ino-kreditora za rad na restrukturiranju UNIS-a, tako da se taj plan nikada nije realizovao.

U međuvremenu, MFCC je naplatio osiguranje od Credimundi - Credendo Brisel, po osnovu osiguranja direktne IGA-garancije prema MFCC, u iznosu od 11.720.316,63 Eur, koji je Credendo reosigurao kod Belgijske države, na tzv. državni račun. Credendo je prije razmatranja pokretanja tužbe kontaktirao BH-ambasadu u Briselu, zahtijevajući da se država uključi u rješavanje naplate po garanciji koju su osigurali. Obzirom da nema zakonske obaveze države za pokriće gubitaka Agencije, nije bilo moguće pravno potraživati od države da plati za IGA-garanciju, tako da je Ministarstvo inostranih poslova samo prosljedilo pismo Credenda u Agenciju.

Nakon pismene obavjesti od Agencije da nije u mogućnosti izvršiti plaćanje po predmetnim garancijama, korisnici garancija, ino-kreditori, trgovačke kuće iz Austrije, više nikada nisu kontaktirali Agenciju, dok je austrijska banka podnijela tužbu za naplatu po garanciji Agencije kod Suda BiH dana 14.04.2016.godine ali samo za iznos od 3,600 hiljada Eur, koji predstavlja iznos "samopridržaja", odnosno iznos participacije banke (osiguranika) od 10%. Ostatak je austrijska banka naplatila od osiguranja što je bilo vidljivo na izvodima iz te austrijske banke gdje naplaćeni iznosi po osnovu osiguranja više nisu potraživani od Agencije.

Kao rezultat neuspjelih pokušaja Credenda da putem diplomatskih kanala naplati iznos osigurane sume po protestiranoj garanciji, dolazi do pokretanja tužbe protiv Agencije u cilju obeštećenja po osnovu osiguranja.

Nakon što su isplaćene štete po osiguranim garancijama, ino-kreditori i osiguravatelji angažuju konsultantsku kuću iz Velike Britanije, koja pokušava naplatiti dug od UNIS-a.

UNIS istovremeno radi na pokretanju predstečajnog postupka na sudu u Doboju kako bi se postigao dogovor sa Credenda i UNIS-a kako bi se došlo do prijedloga plana restrukturiranja. Zbog nemogućnosti da isplati potraživanja po garancijama, ali ostajući i dalje pri sumnjama u moguće prevarne radnje, Agencija nije željela da prihvati da bude strana u Sporazumu o planu restrukturiranja koji je predlagao UNIS. Uprkos tome, ino-kreditori su ipak pristali da uđu u Sporazum s UNIS-om o reprogramu/restrukturiranju duga.

Okružni privredni sud Doboje je dana 28.04.2017.godine donio rješenje o prihvatanju Plana operativnog i finansijskog restrukturiranja UNIS Fabrike cijevi AD Derвента. Plan restrukturiranja duga UNIS-a je prihvaćen od strane inostranih kreditora UNIS-a, koji su korisnici garancija Agencije i u novembru iste godine uslijedilo je potpisivanje Ugovora o restrukturiranju duga između ino-kreditora i UNIS-a, gdje je definisan rok otplate kredita za 11 godina sa jednom godinom grace-perioda i sa kamatnom stopom od 1% godišnje, definisani su pojedinačni iznosi te je kao obezbjeđenje povrata sredstava data međunarodna bjanko mjenica od strane UNIS-a.

Iako Agencija u ovom Sporazumu o reprogramu nije eksplicitno oslobođena obaveze po garanciji, stupanjem na snagu

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA (NASTAVAK)

ovog Sporazuma može se smatrati da se radi o pravnoj instituciji „Prenov“ ili „Novacija“ kao načinu prestanka obaveza po izdatim garancijama stranim kreditorima a u skladu sa članovima 348. – 352. Zakona o obligacionim odnosima FBiH i Republike Srpske (“Službeni list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89) (“Službeni list RBiH”, br. 2/92, 13/93 i 13/94) (“Službeni glasnik RS”, br. 17/93 i 3/96).

Obzirom da UNIS nije postigao dogovor o reprogramu obaveza sa domaćim kreditorima koji uključuje Bobar banku a.d. Bijeljina - u stečaju, Banku Srpske a.d. Banja Luka - u likvidaciji, Prvi Faktor d.o.o. - u likvidaciji, Novu Banku AD Banja Luka i MF banku a.d. Banja Luka, postoji obaveza prema Zakonu o stečaju Republike Srpske, rješavanja ovih potraživanja u roku dvije godine od usvajanja Plana finansijskog i operativnog restrukturiranja UNIS-a.

Agencija je zahtijevala da UNIS obezbijedi kolateral u vidu izvršne notarske isprave od kompanije koja je povezano pravno lice UNIS-a za slučaj sudskog izvršenja nad Agencijom u procesima gdje je Agencija tužena strana od domaćih kreditora.

Pomenuto rješenje suda u Doboju, te potpisivanje Ugovora o restrukturiranju duga između kreditora i UNIS-a, bez učešća Agencije, prema belgijskom zakonu predstavlja čistu novaciju.

Da se radi o „novaciji“ prema međunarodnom pravu, te prestanku obaveze Agencije po garancijama izdatim za prvobitne ugovore, potvrđeno je presudom Trgovačkog suda u Beču, od 23.07.2018.g u korist Agencije, u postupku tužbe koju je pokrenuo Credendo, kao osiguravatelj IGA-garancije, izdate za obaveze UNIS-a prema kompaniji MFCC.

Kako se navodi u presudi, Okvimi ugovor o garanciji je zamijenjen Ugovorom o restrukturiranju, zamijenjen je vjerovnik (nije više MFCC nego je Credendo). U novom Ugovoru nema Agencije kao potpisnika, zamijenjena je nadležnost suda u Beču i primjena austrijskog prava primjenom belgijskog prava, tako da se i po belgijskom zakonu radi o novaciji.

Iako se navedeni Plan restrukturiranja nije realizirao do momenta sastavljanja ovih finansijskih izvještaja, on pravno još uvijek nije okončan iako je Okružni privredni sud iz Doboja dana 17.12.2019.godine donio Rješenje kojim se nad privrednim subjektom Unis FC AD Derвента otvara stečajni postupak i pozvao povjrioce da prijave potraživanje u roku od 30 dana.

Agencija je prijavila potraživanje u ukupnom iznosu svih pozvanih garancija i kredita sa pripadajućim redovnim i zateznim kamatama i premijama.

Ispitno ročište je bilo zakazano za 24.03.2020. ali je isto odgođeno do daljnjeg usljed prekida rada Suda izazvanog proglašenjem vanrednog stanja zbog pandemije. UNIS je uložio žalbu na rješenje o otvaranju stečaja jer se nije zatvorio predstečajni postupak, pa se sada na sudu u Doboju vode dva stečajna postupka nad UNIS Fabrikom cijevi Derвента.

Obzirom da su sve ostale garancije prema ino-kreditorima izdate pod istim uslovima kao i garancija prema MFCC za koju je donesena oslobađajuća presuda za Agenciju, u smislu nepostojanja obaveze za plaćanje po pozivu, menadžment Agencije je zauzeo stav da se, u cilju iskazivanja realnog stanja pozicija obaveza, može izvršiti otpis obaveza po osnovu garancija izdatih ino-kreditorima sukladno austrijskom zakonu, kao i pripadajućih zateznih kamata po istom osnovu, što ukupno iznosi 130.420 hiljada KM.

Shodno iznesenim činjenicama, donesen je zaključak da nema smetnje da Agencija izvrši otpis obaveza po osnovu protestiranih garancija izdatih ino-kreditorima prema odredbama austrijskog zakona, kako slijedi:

2. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA (NASTAVAK)

Šifra garancije	Iznos pozvane garancije (EUR)	Datum protesta
G.195	1.300.000,00 EUR	26.11.2013
G.264	564.185,43 USD	30.01.2014
G.281	5.000.000,00 EUR	22.01.2014
G.292	5.012.500,00 EUR	11.12.2013
G.299	6.000.000,00 EUR	28.01.2014
G.318	5.000.000,00 EUR	24.02.2014
G.323	5.000.000,00 EUR	29.01.2014
G.344	5.012.500,00 EUR	16.12.2013
G.354	14.230.000,00 EUR	25.02.2014
G.407	5.350.000,00 EUR	13.03.2014
G.415	11.720.316,63 EUR	29.11.2013
Ukupno	63.625.316,63 EUR	124.440.303,02 KM
Ukupno	564.184,43 USD	986.192,75 KM
SVEGA		125.426.495,77 KM

Podloga za otpis pomenutih obaveza je oslobađajuća presuda Trgovačkog suda u Beču, od 23.07.2018.godine donesena u korist Agencije, u postupku tužbe koju je pokrenuo Credendo, kao osiguravatelj IGA-garancije, izdate za obaveze UNIS Fabrike cijevi iz Dervente. Pomenuta presuda je postala pravosnažna u 2019.godini, jer tužitelj nije iskoristio pravo žalbe. Kao glavni argument u obrazloženju donesene presude od strane pomenutog suda je pravni institut „novacije“ ili „prenova“ primjenjiv na ino-povjeroce domaće kompanije iz Dervente koji su u toku 2016.godine sa njom potpisali Ugovor o Restruktuiranju duga, a koji je potvrđen Rješenjem Okružnog suda iz Doboja u maju 2017.godine. Sud je smatrao da je samim potpisivanjem Ugovora o Restruktuiranju od strane ino-kreditora nastupila novacija, te da su u skladu s tim prestale obaveze Agencije kao garantora po osnovnom Ugovoru, čije važenje je prestalo stupanjem na snagu novog, Ugovora o restrukturiranju.

Nadalje, obzirom da u proteklih 6 godina nisu pokrenuti sudski procesi protiv Agencije s ciljem prinudne naplate po pozvanim garancijama od strane ostalih ino-kreditora UNIS-a, a korisnika IGA-garancije, Agencija se obratila uglednoj advokatskoj kući u Austriji za mišljenje o statusu protestiranih garancija odnosno o mogućnosti zastare obaveza Agencije po garancijama koje su izdate sukladno austrijskom pravu. Mišljenje koje je Agencija dobila od advokata je da direktne garancije koje je Agencija izdala prema austrijskim korisnicima padaju u zastaru ukoliko nije pokrenut sudski proces protiv Agencije u roku od tri godine, s ciljem naplate po pozivu po garanciji. Sve garancije koje je Agencija izdala prema ino-kreditorima su direktne garancije koje su korisnici osigurali bez znanja Agencije i iste su naplaćene od osiguravajućih društava, što potvrđuju i izvodi pomenute austrijske komercijalne banke, koja je umanjila svoja potraživanja od Agencije za iznose naplaćene od osiguranja. Osiguravatelji iz Lloyd's sindikata nisu imali osnov za pokretanje sudskog postupka za naplatu od Agencije jer Agencija nije bila ugovorna strana, tj. IGA-garancije su osigurane bez znanja Agencije. Sudski postupak su mogli pokrenuti samo direktni korisnici IGA-garancije, što oni nisu učinili u predviđenom roku od 3 godine od poziva po garanciji.

2. VREMENSKA NEOGRANIČENOST POSLOVANJA (NASTAVAK)

U toku 2015. godine, Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i entitetska ministarstva finansija su od Svjetske Banke zatražili tehničku pomoć u rješavanju nastalog problema sa protestiranim garancijama. U okviru tehničke pomoći, konsultant Svjetske Banke je izvršio analizu stanja Agencije i predložio moguća rješenja nastale situacije s obavezama po protestiranim garancijama. Upravni odbor Agencije je Informaciju o ocjeni stanja u Agenciji sa predloženim strateškim opcijama baziranim na preporukama Svjetske banke i pregledom angažovanih sredstava po entitetima i vrsti proizvoda za period 2005. – 2016. dostavila Vijeću ministara BiH i Parlamentu BiH, koji su bili jedinstveni u svojim zaključcima da se izvještaj dostavi entitetskim vladama, kao vlasnicima Agencije, na očitovanje koje od predloženih rješenja usvojiti, kao i da se definišu daljnje aktivnosti na rješavanju situacije u kojoj se Agencija nalazi. Do momenta izdavanja izvještaja, vlasnici Agencije se nisu očitovali o predloženim mjerama.

Agencija je postupala po Zaključcima Vijeća ministara, te je prema zahjevima dostavljala tražene dokumente i informacije. U skladu sa tim, Agencija je, u toku 2018. i 2019. godine dostavila slijedeće dopise:

- Informacija - detaljna analiza rada s naglaskom na poslovanje s Unis-om i s prijedlogom mjera za rješavanje problema u radu agencije, prema zaključku Savjeta ministara BiH od 20.10.2017.g., zaključku Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH od 28.9.2017.g. i zaključku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH od 26.7.2017.g. i iste dostavio 9.5.2018.g. nadležnim institucijama;
- Inicijativa entitetskim vladama za formiranje međuministarskog vijeća Dopisom br. 02-50-2-147-2/18 od 28.6.2018., prema Zaključku Vijeća ministara br. 05-07-1-1527-22/18 od 5.6.2018.g. sa 145. sjednice održane 5.6.2018.godine;
- Informacija o trenutnom statusu Agencije, sa zahtjevom nadležnim institucijama za podršku u smislu pronalaženja adekvatnog rješenja i opcija za opstanak Agencije i dopisom br: 01-50-1- 160-1/19 od 5.9.2019.g. dostavio Vijeću ministara, Ministarstvu finansija i trezora BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH i Vladama entiteta BiH;
- Dopis br.: 02-16-1-106-1/19 od 17.6.2019.g. Ministarstvu finansija i trezora BiH i Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, vezano za koliziju Zakona o osnivanju Agencije i Zakona o javnim nabavkama vezano za problematiku provođenja međunarodne revizije finansijskih izvještaja Agencije za 2018.g. i obavještenje od Ureda za zakonodavstvo Savjeta ministara BiH dopisom br.: 03-02-2-501/19 od 2.7.2019. da nije u mogućnosti odgovoriti zahtjevu tumačenja zakonskih odredbi i njihove kolizije jer je propisani postupak autentičnog tumačenja zakona brisan izmjenom Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH 2015.godine.

U toku 2018. godine Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je formirao Istražnu komisiju s ciljem utvrđivanja stanja u Izvozno-kreditnoj agenciji BiH. Istražna komisija je sačinila izvještaj koji je Parlamentarna skupština BiH usvojila u junu 2018. godine. Zaključak je da postoji evidentna potreba i važnost daljeg postojanja Agencije kao kvalitetne podrške BH izvoznici, kao i da se zadužuje Vijeće ministara da poduzme sve aktivnosti u pogledu definisanja optimalnog rješenja za nastavak rada Agencije te da se izradi i poboljša zakonski okvir za rad Agencije. Informacija Istražne komisije Parlamentarne skupštine BiH je usvojena na sjednicama oba doma Parlamenta BiH ali nema informacija da li su realizovani zaključci Komisije do dana izdavanja ovog izvještaja.

Takođe, temeljem gore opisanih postupaka koji su u toku, Agencija je predočila Plan poslovanja za 2020. godinu u kojem je planirala tekuće aktivnosti obzirom na trenutnu situaciju i ograničene kapacitete kao i prethodnih godina.

Događaji koji bi u narednom periodu mogli pozitivno uticati na finansijski položaj Agencije su prezentirani u produžetku.

Agencija posjeduje korporativnu garanciju u vrijednosti od 80 miliona KM, izdatu od Luke Bosanski Šamac, kao instrument obezbjeđenja za izmirenje obaveza UNIS-a. U sudskom procesu protiv UNIS-a, Luka Bosanski Šamac kao drugotuženi je u odgovoru na tužbu priznala dug po kreditu i izdatim garancijama za obaveze UNIS-a.

Također, za pomenute neplaćene protestirane IGA-garancije, postoji i kolateral u vidu protestirane korporativne garancije od strane Agencije prema Balkan Steel Establishment Ltd (Iznos garancije 200.000.000 KM).

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 83/09) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, broj 5/07), primjenjivo za finansijske izvještaje za godinu koja završava 31. decembra 2019. godine.

Temelj za prezentiranje

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti na datum izvještavanja.

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), jer je KM valuta u kojoj je većina transakcija Agencije iskazana. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Finansijski izvještaji su sastavljeni za period na koji se odnose, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Priznavanje prihoda

Prihodi i rashodi od kamata za sve finansijske instrumente na koje se obračunava kamata priznaju se unutar kategorija 'Kamata i slični prihodi' i 'Kamata i slični rashodi' u izvještaju o sveobuhvatnom prihodu i rashodu, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope.

Premije osiguranja se općenito priznaju po načelu vremenske osnove. Premije po osnovu osiguranja priznaju se kao prihod kroz period trajanja ugovora o osiguranju.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u KM početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještaja o finansijskom položaju primjenom važećeg kursa na taj dan. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto dobit ili gubitak perioda.

Agencija vrednuje svoju monetarnu imovinu i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećim na datum izvještajnog perioda. Osnovni kurs postavljen od strane Centralne banke Bosne i Hercegovine i korišten u pripremi izvještaja o finansijskom položaju Agencije na dan izvještavanja je kako slijedi:

31. decembar 2019. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,747994 KM
31. decembar 2018. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,707552 KM

Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Agencija plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Grupa plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou) i Republike Srpske. Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom, Agencija isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno tri prosječne plate uposlenika ili tri prosječne plate isplaćene u Agenciji u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta više odgovara uposleniku.

Oporezivanje

Agencija je oslobođena obaveze plaćanja poreza na dobit obzirom da je članom 8. Zakona o izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA definirana kao neprofitna agencija ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 62/04).

Materijalna imovina

Oprema se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualno priznate gubitke usljed umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje nabavnu vrijednost i ostale troškove direktno povezane sa osposobljavanjem imovine za namijenjenu upotrebu. Manje značajni troškovi održavanja, popravke i zamjene imovine knjiže se u momentu njihovog nastanka. Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem opreme uključeni su u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u periodu u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namijenjenu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koji je kako slijedi:

Kancelarijska oprema i namještaj	20%
Kompjuterska oprema	33%
Vozila	20%

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospjeća" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcije i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (nastavak)

Factoring aktivnosti se odnose na sredstva obezbjeđena za izvoznike umanjnjem duga za prodatu i isporučenu robu BH preduzeća kupcima u drugim zemljama po kreditnim uslovima. Factoring metoda koju koristi Agencija naziva se izvorni factoring, koji upućuje da stvarni iznos potraživanja ostaje u izvještaju o finansijskom položaju izvoznika. Agencija podržava avansna plaćanja do 80% iznosa računa bosansko-hercegovačkim izvoznicima, sa ugovorom o factoringu. Svi factoring avansi se priznaju kada je gotovina avansirana korisniku factoringa.

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Društvo imovinu klasificira kao finansijsku imovinu iskazanu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjeno za trgovanje" ili je određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjeno za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Društvo drži zajedno, i koji se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjeno za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza, čiji je učinak mjeren na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Agencije ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja sredstava na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MRS 39 koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti okvalifikovani kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultirajućom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Neto dobit ili gubitak priznat u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na tu imovinu.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni. Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (nastavak)

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjene na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjena portfolia potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Agencije u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dospjeća, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji stoje u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjena je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjena direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjene vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjene vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjene vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjene vrijednosti evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Agencija će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Agencija ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Agencija nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se kao "finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili "ostale finansijske obaveze". Agencija stvara jednu kategoriju finansijskih obaveza, čija je računovodstvena osnova opisana ispod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Agencija prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Agencije prestale, otkazane ili ističu.

Ugovori o osiguranju

Agencija izdaje ugovore za poslove izvozno-kreditnog osiguranja, kreditnog osiguranja u domaćoj trgovini i osiguranja uvoza. Izvozno-kreditno osiguranje osigurava od političkih i komercijalnih rizika prije i poslije izvoza. Kreditno osiguranje u domaćoj trgovini je analogno izvozno-kreditnom osiguranju. Kroz ugovore o osiguranju uvoza Agencija se javlja u ulozi reosiguravatelja izvozno-kreditnih agencija iz inostranstva.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijske obaveze (nastavak)

Policirane premije

Bruto premije uključuju sve policirane premije tokom računovodstvenog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode.

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se osiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju. Prenosne premije osiguranja obračunate su prema broju dana trajanja osiguranja u narednom obračunskom periodu, po metodi *'pro-rata temporis'*. Osnova za obračun prenosne premije je bruto policirana premija. Obračun prenosnih premija se vrši na osnovu tehničke premije.

Neto prenosna premija od reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za reosiguravajući dio. Učešće reosiguravatelja u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih ugovora o reosiguranju. Rezervisanja za prenosne premije u izvještaju o finansijskom položaju je iskazana posebno od udjela reosiguravatelja u prenosnoj premiji.

Rezerve za prijavljene štete (RBNS)

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog perioda za koji se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma izvještaja o finansijskom položaju ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su pojedinačnom procjenom za svaku štetu. U postupku utvrđivanja visine rezervi šteta poštuju se uvjeti iz ugovora o osiguranju, dokumentacija sa kojom se raspolaze u spisuu, normativi i vrijednosti materijala i usluga, iskustvo procjenitelja i drugih radnika, trenutna sudska praksa u naknadi štete, pri čemu se vodi računa o promjenama koje se mogu očekivati u narednom periodu, a koje mogu uticati na povećanje ili smanjenje rezervi.

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete (IBNR)

Rezerve za nastale a neprijavljene štete izračunate na temelju vlastitih statističkih podataka o naknadno prijavljenim štetama u proteklim godinama. Ovaj obračun se oslanja na korištenje metoda koje koriste razvojne trokutove ('run-off triangle'). Rezerve za nastale, a neprijavljene štete se izračunavaju i na bazi statističkih trendova kretanja navedenih šteta. U skladu sa zabilježenom statistikom stanja i kretanja takozvanih reaktiviranih šteta, formirana je i rezerva za reaktivirane štete. Rezerva je formirana na bazi očekivanog broja reaktiviranih šteta u narednoj godini i prosječne reaktivirane štete po vrstama osiguranja.

Ove rezerve su bazirane na procjeni i dok Uprava smatra da je taj iznos odgovarajući, konačne obaveze mogu biti veće ili manje od raspoloživih sredstava. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima osiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete osiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Agencija zaključuje ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvima na osnovu kojih se Agencija kompenzira za gubitke nastale po pojedinačnim ili grupi ugovora. Premije reosiguranja i udjeli reosiguravatelja u štetama su prikazani na odgovarajućim kontima izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima. Premije reosiguranja se knjiže u bruto iznosu bez diskonta. Na svaki datum izvještajnog perioda Agencija preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o osiguranju i od reosiguravatelja da bi utvrdilo postojanje li naznake da je došlo do

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o osiguranju (nastavak)

gubitaka uslijed umanjena vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjnjem koji se priznaje u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Test adekvatnosti obaveza

Na svaki datum izvještavanja, Agencija vrši test adekvatnosti obaveza kako bi utvrdila da su obaveze i tehničke rezerve umanjene za povezanu imovinu dovoljne za podmirenje šteta po osnovu ugovora o osiguranju. Prilikom vršenja ovog testa, uzimaju se u obzir najbolje procjene budućih novčanih tokova vezano za ugovorna potraživanja i obaveze, te procjene šteta i troškova obrade i administrativnih troškova, kao i prihoda od ulaganja koji su povezani sa ugovorima. Ukoliko se utvrdi da je obaveza nedovoljna, ista se povećava i na teret rezultat perioda bilo pomoću umanjnje vrijednosti finansijske imovine (potraživanjima po osnovu ugovora o osiguranju ili potraživanjem od reosiguravatelja) ili povećanjem tehničkih rezervi odnosno obaveza po osnovu ugovora o reosiguranju.

Vanbilansne obaveze

U okviru redovnih poslovnih aktivnosti, Agencija sklapa aranžmane o obavezama za kreditiranje, koje vodi u vanbilansnoj evidenciji a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i nepovučene odobrene kredite. Agencija navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje kao obavezu u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad postanu plative.

Uprava Agencije održava rezervisanja za moguće preuzete i potencijalne obaveze na razini za koju vjeruje da je primjerena da bi se apsorbirali vjerovatni budući gubici. Uprava utvrđuje primjerenost na temelju pregleda pojedinih stavki, iskustva s gubicima u proteklim periodima, razmatrajući sadašnje privredne uslove, obilježje rizika raznih kategorija transakcija i druge relevantne faktore.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Agencije donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvari iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Agencija preispituje procijenjeni vijek trajanja opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete (RBNS)

Priroda poslovanja u osiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reeosiguravač prihvata procjenu Agencije. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše, te ažurira kada su nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nisu likvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji.

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete (IBNR)

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno provode od strane Agencije. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno. Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Metoda prosječnog iznosa štete
- Metoda očekivane kvote šteta

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode čiji će se rezultati prihvatiti kao relevantni.

5. POSLOVNI SEGMENTI

Agencija učestvuje u više poslovnih aktivnosti, koje se mogu predstaviti kroz dva poslovna segmenta:

- segment kreditnih aktivnosti (kreditni, faktoring i garancije); te
- segment aktivnosti osiguranja.

Računovodstvene politike za izvještajne segmente iste su kao i računovodstvene politike na nivou Agencije, opisane u Napomeni 3. neto rezultat segmenta predstavlja neto rezultat ostvaren u svakom pojedinom segmentu. Ovaj pokazatelj je prezentiran Upravnom odboru u svrhu alokacije resursa i procjene performansi segmenta.

Podaci o navedenim segmentima su izloženi ispod:

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. POSLOVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

<i>Izveštaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima</i>	31. decembar 2019.			31. decembar 2018.		
	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno
Kamata i slični prihodi	1.436	-	1.436	1.621	-	1.621
Neto prihodi od poslova osiguranja	-	356	356	-	680	680
Ostali operativni prihodi	130.734	-	130.734	497	-	497
Troškovi zaposlenih	(762)	(145)	(907)	(635)	(272)	(907)
Amortizacija	(13)	(2)	(15)	(7)	(3)	(10)
Ostali administrativni troškovi	(1.778)	(339)	(2.117)	(255)	(109)	(364)
Neto kursne razlike	18	-	18	33	-	33
Višak prihodima nad rashodima / (rashoda nad prihodima) prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	129.635	(130)	129.505	1.254	296	1.550
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	(1.809)	-	(1.809)	(1.343)	-	(1.343)
Neto višak prihoda nad rashodima / (rashoda nad prihodima) za godinu	(127.826)	(130)	(127.696)	(89)	296	207
Ostali sveobuhvatni prihodi i rashodi	-	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni višak prihoda nad rashodima / (višak rashoda na prihodima) za godinu	(127.826)	(130)	(127.696)	(89)	296	207

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. POSLOVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

Izveštaj o finansijskom položaju	31. decembar 2019.			31. decembar 2018.		
	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno
IMOVINA						
Novac i novčani ekvivalenti	1.337	263	1.600	2.407	1.010	3.417
Plasmani u bankama	10.718	-	10.718	13.068	-	13.068
Potraživanja za date kredite i faktoring	19.635	-	19.635	18.581	-	18.581
Potraživanja za premije osiguranja	-	43	43	-	82	82
Ostala imovina, neto	3	49	52	34	93	127
Materijalna i nematerijalna imovina	31	6	37	36	16	52
UKUPNA IMOVINA	31.724	361	32.085	34.127	1.200	35.237
KAPITAL I OBAVEZE						
Obaveze						
Obaveze prema državi Bosni i Hercegovini	5.089	-	5.089	5.089	-	5.089
Obaveze po poslovima osiguranja	-	11	11	-	109	109
Ostale obaveze	34.058	2	34.060	109.940	2	109.942
Rezervisanja	1.328	11	1.339	56.188	109	56.297
	40.475	24	40.499	171.217	220	171.437
Kapital i rezerve						
Državni kapital	51.351	-	51.351	51.351	-	51.351
Rezerve za poslove osiguranja	-	-	-	-	(297)	(297)
Posebne rezerve	-	-	-	(1.157)	-	(1.157)
Akumulirani neto rezultat	(59.765)	-	(59.765)	(187.758)	297	(187.461)
	(8.414)	-	(8.414)	(137.564)	-	(137.564)
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE	32.061	24	32.085	33.653	220	33.873

6. KAMATA I SLIČNI PRIHODI

	2019.	2018.
Kamate na kredite date pravnim licima	1.174	1.256
Kamate na plasmane kod banaka	233	320
Naplaćena zatezna kamata	13	37
Prihod od faktoringa	16	8
	1.436	1.621

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. NETO PRIHODI OD OSIGURANJA

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Premije osiguranja	252	508
Promjena rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	62	102
Promjena rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	-	1
Promjena rezervisanja za prenosne premije	<u>37</u>	<u>4</u>
	351	615
Naknada za istraživanje boniteta pojedinih kompanija (za klijente osiguranja)	5	65
Ostalo	-	-
	<u>356</u>	<u>680</u>

8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Naknade za garancije	275	200
Prihodi nastali po osnovu sudskih presuda	-	260
Naknade za faktoring	5	13
Naplaćena otpisana potraživanja po osnovu risk premija za date kredite	9	8
Prihodi od otpisanih obaveza (Napomene 20. i 21.)	130.444	-
Ostali prihodi	<u>1</u>	<u>16</u>
	<u>130.734</u>	<u>497</u>

9. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Usluge	79	119
Naknade Upravnom odboru	88	90
Zakupnina	78	79
Troškovi održavanja	10	6
Troškovi telekomunikacije	12	15
Materijal i energija	9	12
Bankarske provizije	9	11
Trošak rezervisanja za ostale naknade zaposlenim (Napomena 21.)	8	2
Troškovi osiguranja	2	5
Troškovi putovanja	3	5
Troškovi reprezentacije	2	2
Isplate protestiranih suma kod poziva po izdatim garancijama	1.779	-
Ostali troškovi	<u>38</u>	<u>20</u>
	<u>2.117</u>	<u>366</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Neto plate	435	449
Porezi i doprinosi	330	340
Ostala primanja zaposlenih	142	116
	<u>907</u>	<u>905</u>

11. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA, NETO

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Umanjenja vrijednosti kredita (Napomena 14.)	598	341
Rezervisanja za gubitke iz garancija (Napomena 22.)	1.211	990
Umanjenja vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 16.)	-	12
	<u>1.809</u>	<u>1.343</u>

12. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI

	<u>31. decembar 2019.</u>	<u>31. decembar 2018.</u>
Novac na računima kod banaka u KM	475	2.087
Novac na računima kod banaka u stranim valutama	1.121	1.325
Novac u blagajni	4	5
	<u>1.600</u>	<u>3.417</u>

13. PLASMANI U BANKAMA

	<u>31. decembar 2019.</u>	<u>31. decembar 2018.</u>
Plasmani založeni u Registru zaloga BiH	10.118	12.468
Bosnia Bank International dd Sarajevo	399	399
Union de Banques Arabes et Francaises, Francuska	201	201
	<u>10.718</u>	<u>13.068</u>

Agencija je založila sredstva kod Union banke d.d. Sarajevo koja služe kao kolateral za izdate garancije. Garancije su izdate poslovnim bankama za kredite / garancije koje je banka odobrila svojim klijentima - izvoznim kompanijama. Obzirom na trenutni finansijski položaj Agencije, za garancije izdate od strane Agencije za finansijske aranžmane izvoznicima, banka – partner Agencije u transakcijama, zahtijeva 100% obezbjeđenje u novcu koji će biti založen u Registru zaloga za garantovanu transakciju.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA, NETO

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti dati pravnim licima	8.906	10.014
Manje: Umanjenje vrijednosti	(3.503)	(3.804)
	5.403	6.210
Kratkoročni krediti:		
Kratkoročni krediti dati pravnim licima	41.339	41.541
Manje: Umanjenje vrijednosti	(27.762)	(29.993)
	13.577	11.548
Avansi:		
Potraživanja za faktoring	11.194	11.300
Manje: Umanjenje vrijednosti	(10.658)	(10.822)
	536	478
Potraživanja za kamatu:		
Obračunata kamata za kredite	1.316	1.542
Obračunata kamata za potraživanja za faktoring	1	1
Manje: Umanjenje vrijednosti	(1.198)	(1.198)
	119	345
	19.635	18.581

Kamatna stopa na odobrene kredite i avanse bila je fiksna i u rasponu od 5% do 7,75%, zavisno o kojem je kreditnom proizvodu riječ. Dati krediti (prije umanjena vrijednosti) po industrijama su kako slijedi:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Metalna industrija	19.557	18.845
Građevinska industrija	12.151	11.023
Prehrambena industrija	6.146	6.747
Elektro-industrija	7.660	8.018
Drvena industrija	3.748	5.561
Tekstilna i kožarska industrija	326	926
Trgovina	150	220
Usluge	507	215
	50.245	51.555

Potraživanja po poslovima faktoringa (prije umanjena vrijednosti) po industrijama su kako slijedi:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Trgovina	9.369	9.488
Prehrambena industrija	1.639	1.639
Metalna industrija	-	62
Drvena industrija	186	111
	11.194	11.300

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA, NETO (NASTAVAK)

Promjene ispravke za umanjenja vrijednosti bile su kako slijedi:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Dugoročni krediti:		
Stanje na početku godine	3.804	4.544
Smanjenje (Napomena 11.)	(301)	(740)
Stanje na kraju godine	<u>3.503</u>	<u>3.804</u>
Kratkoročni krediti:		
Stanje na početku godine	29.993	28.912
Povećanje (Napomena 11.)	899	1.308
Otpisi	(3.131)	(226)
Stanje na kraju godine	<u>27.762</u>	<u>29.993</u>
Factoring:		
Stanje na početku godine	10.822	10.822
Otpisi	(164)	-
Stanje na kraju godine	<u>10.658</u>	<u>10.822</u>
Potraživanja za kamate:		
Stanje na početku godine	1.198	1.198
Otpisi	(27)	-
Stanje na kraju godine	<u>1.171</u>	<u>1.198</u>

15. POTRAŽIVANJA ZA PREMIJU OSIGURANJA

	<u>31. decembar 2019.</u>	<u>31. decembar 2018.</u>
Potraživanja za premiju osiguranja (dospjela)	43	82
	<u>43</u>	<u>82</u>

16. OSTALA POTRAŽIVANJA, NETO

	<u>31. decembar 2019.</u>	<u>31. decembar 2018.</u>
Premije osiguranja za izdate garancije	3.516	3.599
Unaprijed plaćeni troškovi	12	9
Ostala potraživanja	134	138
	<u>3.662</u>	<u>3.746</u>
Manje: Umanjenje vrijednosti	(3.610)	(3.619)
	<u>52</u>	<u>127</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

OSTALA POTRAŽIVANJA, NETO (NASTAVAK)

Promjene umanjnja vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	3.619	3.615
Povećanje (Napomena 11.)	-	12
Smanjenje uslijed naplate	(9)	(8)
Stanje na kraju godine	3.610	3.619

17. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Vozila	Kompjuterska oprema	Namještaj i kancelarijska oprema	Softver	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2017.	172	39	50	40	301
Povećanja	41	13	2	-	56
Otpisi	(114)	(3)	-	-	(117)
Na dan 31. decembra 2018.	99	49	52	40	240
Povećanja	-	-	-	-	-
Otpisi	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019.	99	49	52	40	240
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Na dan 31. decembra 2017.	172	37	46	40	295
Amortizacija za godinu	5	4	1	-	10
Otpisi	(114)	(3)	-	-	(117)
Na dan 31. decembra 2018.	63	38	47	40	188
Amortizacija za godinu	8	6	1	-	15
Otpisi	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2019.	71	44	48	-	203
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2019.	28	5	4	-	37
Na dan 31. decembra 2018.	36	11	5	-	52

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. OBAVEZE PREMA DRŽAVI BOSNI I HERCEGOVINI

Agencija je potpisala ugovore sa Svjetskom bankom i sa Državom Bosnom i Hercegovinom kojim se definiše njena pravna obaveza, na osnovu primljenih sredstava, u skladu sa projektima Leveraged Insurance Facility For Trade (LIFT) i Bosnian Enterprise Export Facility (BEEF). Također, ugovor o supsidijarnom kreditu potpisan je između Države Bosne i Hercegovine i entiteta (Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske), kojim entiteti prihvataju obavezu otplate kredita u skladu sa njihovim udjelom u kreditnom portfoliju. Iznos obaveze od 5.089 hiljada KM će biti uključen u kapital nakon što to bude odobreno od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

19. OBAVEZE PO OSNOVU OSIGURANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Bruto		
Rezervisanja za prenosne premije	1	37
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	10	72
Ukupno obaveze po osnovu osiguranja, bruto	11	109

Agencija nije bila reosigurana u periodu 2019. i 2018. godine.

20. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze po osnovu protestiranih garancija (UNIS fabrika cijevi A.D.) *)	33.748	104.583
Obračunate zatezne kamate za obaveze prema Raiffeisen Bank International AG Beč, Austrija *)	-	5.017
Odgođeni prihod	226	260
Obaveze za faktoring	31	50
Obračunati troškovi	46	19
Obaveze prema dobavljačima	7	9
Ostalo	1	4
	34.059	109.942

Obaveze po osnovu protestiranih garancija umanjene su u odnosu na prethodnu godinu za 70.835 hiljada KM kao rezultat otpisa dijela tih obaveza prema ino-kreditorima, korisnicima IGA-garancija, a u svemu prema odluci menadžmenta koji je, rukovodeći se presudom Trgovačkog suda iz Beča u korist Agencije baziranoj na institutu novacije ili prenova u postupku koji je pokrenut od strane osiguravatelja iz Belgije Credimundi, kasnije Credendo, smatrao da se analogijom činjenica navedenih u toj presudi može primijeniti isti osnov, tj. institut novacije ili prenova i na ostale obaveze za protestirane garancije prema ino-kreditorima. Kao dodatni argument za otpis ovih obaveza, menadžment je iskoristio pravno mišljenje ugledne austrijske advokatske kuće, angažovane od strane Agencije po pitanju statusa protestiranih garancija, da se u istom slučaju može primijeniti i institut zastare, čiji je rok 3 godine, zbog činjenice da u proteklih 6 godina, osim sudskog postupka sa Credendom, nema saznanja da je bilo drugih postupaka pokrenutih od strane ino-kreditora protiv Agencije, što je vjerovatno posljedica njihove spoznaje o rezultatu negativnog ishoda pomenutog sudskog spora sa Credendom.

Vidljivo je i smanjenje iznosa obračunatih zateznih kamata po osnovu protestiranih garancija za 5.017 hiljada KM kao rezultat otpisa, a sve u sklopu odluke o otpisu obaveza po protestiranim garancijama jer Uprava smatra da Agencija neće biti terećena zateznim kamata za otpisane obaveze po protestiranim garancijama, te je, shodno tome, ukinuto rezervisanje za zatezne kamate, znajući da su sve potencijalne zatezne kamate, pominjane u ranijim obračunskim periodima, obustavljene, pozivajući se na pomenutu presudu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. REZERVISANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Rezervisanja za protestirane garancije plaćene od strane osiguravajućih kuća klijenta *)	-	54.568
Rezervisanja za izdate plative garancije	1.211	1.609
Rezervisanja za ostale naknade zaposlenima	128	120
	1.339	56.297

Kao što je opisano u napomeni 20., Agencija je izvršila otpis dijela obaveza po osnovu protestiranih garancija prema ino-kreditorima, korisnicima IGA-garancija, što uključuje i otpis rezervisanja u iznosu od 54.568 hiljada KM, koji je predstavljao uplatu osigurane sume od strane BPL-a kao osiguravatelja, a koji je na zahtjev RBI osigurao izdate garancije od strane Agencije u korist RBI, s kojom činjenicom Agencija nije bila upoznata. Ukupna vrijednost otpisanih obaveza, rezervisanja i zatezne kamate po osnovu protestiranih garancija time iznosi 130.420 hiljada KM.

Ukupna izloženost Agencije prema UNIS Fabrika cijeva a.d. Derventa po osnovu dugoročnih kredita iznosi 17.173 hiljada KM, 33.748 hiljada KM po osnovu protestiranih garancija, te 4.266 hiljada KM po osnovu ostalih potraživanja.

Rezervisanja za izdate plative garancije u iznosu od 1.211 hiljada KM (2018.: 1.609 hiljada KM) obuhvataju iznos od 401 hiljada KM kao 5% iznosa izloženosti po osnovu plativih garancija datih ostalim licima, kao i 811 hiljada KM koji predstavljaju 100% iznosa izloženosti po osnovu plative garancije date pravnom licu nad kojim je u toku 2019.godine pokrenut stečaj.

Preuzete i potencijalne finansijske obaveze na kraju godine:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Garancije za dobro izvršenje posla	10.868	3.106
Plative garancije	8.826	12.474
Avansne garancije	2.628	-
Tenderske garancije	-	500
	22.322	16.080

Kretanja na rezervisanjima za ostale naknade zaposlenima bila su kako slijedi:

	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Neiskorišteni dani godišnjeg odmora	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2017.	32	35	51	118
Dodatna rezervisanja, neto (Napomena 9.)	-	4	(2)	2
Stanje na 31. decembar 2018.	32	39	49	120
Dodatna rezervisanja, neto (Napomena 9.)	(1)	(3)	12	8
Stanje na 31. decembar 2019.	31	36	61	128

22. DRŽAVNI KAPITAL

	'000 KM	Udio
Država Bosna i Hercegovina	51.351	100%
	51.351	100%

Rezerve

Agencija u skladu sa zakonskim zahtjevima vrši raspodjelu finansijskog rezultata u rezerve za poslove osiguranja tj. Fond osnovna sa namjenom kompenziranja gubitaka po osnovu izdatih polica osiguranja i posebne rezerve čija namjena je pokrivanje gubitaka po osnovu ostalih aktivnosti Agencije.

23. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Naknade Upravi i Upravnom odboru

Naknade Upravi i Upravnom odboru u toku godine bile su kako slijedi:

	2019.	2018.
Neto plate	169	172
Porez i doprinosi	126	126
Naknade članovima Upravnog odbora	88	88
Ostala primanja Uprave, bruto	32	31
	415	417

24. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

24.1 Značajne računovodstvene politike

Detalji o značajnim usvojenim računovodstvenim politikama i metodama, uključujući kriterije za prepoznavanje, osnovu mjerenja i osnovu priznavanja prihoda i rashoda za svaku klasu finansijske imovine, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala, su izloženi u Napomeni 3. ovih finansijskih izvještaja.

24.2 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	1.600	3.417
Plasmani u bankama	10.718	13.068
Dati krediti i avansi klijentima, neto	19.635	18.581
Ostala imovina	33	108
	31.986	35.174
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	33.832	104.661
	33.832	104.661

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

24.3 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Agencija nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na njene operacije kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik kamatne stope), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

24.4 Tržišni rizik

Aktivnosti Agencije su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (vidi dole).

Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Agencije tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

24.5 Upravljanje valutnim rizikom

Agencija obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženostu kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute.

Iznosi monetarne imovine i obaveza Agencije denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja bili su kako slijedi:

<i>(u hiljadama u valutama)</i>	Imovina	Obaveze	Imovina	Obaveze
	31. decembar 2019.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2018.
EUR	676	3.613	779	41.903
USD	1.001	-	1.001	564

Analiza osjetljivosti strane valute

Agencija je izložena riziku po valutama EUR i USD. Budući da je KM fiksno vezana za Euro, Agencija nije izložena promjenama kursa Eura.

Slijedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Agencije na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	Efekti promjene kursa USD	
	2019.	2018.
Dobit / (gubitak)	175	75

24.6 Upravljanje kamatnim rizikom

Agencija je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Agencije kamatnim stopama na finansijsku imovinu je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Napomena 24.8).

24.7 Upravljanje kreditnim rizikom

Agencija je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da podmiri iznose obaveza u cijelosti po dospjeću. Agencija razvrstava kreditni rizik utvrđujući limite za iznos prihvaćenog rizika koji očekuje da će

Napomene uz finansijske izvjestaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

24.7 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

nastati u vezi sa jednim zajmoprimcem i skupinom zajmoprimaca, te u pojedinim privrednim granama. Agencija redovno prati navedene rizike i preispituje ih godišnje ili više puta u toku godine.

Agencija upravlja kreditnim rizikom redovnom analizom postojećih i potencijalnih zajmoprimaca da otplate svoje obaveze po glavnica i kamatama i promjenom kreditnih limita po potrebi. Pored toga, svojom izloženosti kreditnom riziku djelimično upravlja i pribavljanjem kolaterala, te korporativnih i ličnih garancija (jemstava).

Obaveze za produženje kredita

Glavna svrha obaveza za produženje kredita jeste osiguravanje fondova dostupnim klijentima na njihov zahtjev. Obaveze za produženje kredita predstavljaju neiskorišteni, a odobreni dio kredita u formi pozajmica, garancija, faktoringa ili polisa osiguranja. Obaveze za produženje kredita izdate od strane Agencije predstavljaju odobrene kredite, izdate garancije ili polise osiguranja, i avanse faktoringa plaćene klijentima. Obaveze za produženje kredita izdate od strane Agencije koje zavise od specifičnih kreditnih standarda klijenta (uključujući uslov da se klijentova likvidnost ne pogorša) su opozive obaveze.

Dati krediti i avansi klijentima

	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Gubici od umanjena	Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost
Na dan 31. decembra 2019.					
Kreditni privrednim društvima	50.245	2.550	47.695	31.265	18.980
Faktoring	11.194	236	10.958	10.658	536
	61.439	2.786	57.775	41.923	19.516
Na dan 31. decembra 2018.					
Kreditni privrednim društvima	51.555	4.902	46.653	33.797	17.758
Faktoring	11.300	178	11.122	10.822	478
	62.855	5.080	57.775	44.619	18.236

Izloženost kreditnom riziku i kolateral

	Izloženost kreditnom riziku			Fer vrijednost kolaterala
	Dati krediti i avansi klijentima	Izdate garancije	Izdate polise osiguranja	
Na dan 31. decembra 2019.				
Kreditni privrednim društvima	2.550	-	-	31.839
Faktoring	236	-	-	301
Garancije	-	22.322	-	8.575
	2.786	22.322	-	40.715
Na dan 31. decembra 2018.				
Kreditni privrednim društvima	4.902	-	-	31.476
Faktoring	178	-	-	301
Garancije	-	16.080	-	15.258
	5.080	16.080	-	47.035

Uprava Agencije prilikom određivanja fer vrijednosti kolaterala zauzima konzervativni pristup procjene vrijednosti istih kroz postotno umanjeno procjena sudskih vještaka temeljem dostupnih informacija sa tržišta ili od strane potencijalnih

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

24.7 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

kupaca koji su spremni otkupiti založenu imovinu.

Kašnjenja

	Ukupno	Nedos- pjelo	Do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	91 do 180 dana	181 do 365 dana	Preko 365 dana
Na dan 31. decembra 2019.								
Kreditni privrednim društvima	50.245	22.049	1.230	57	39	355	879	25.636
Factoring	11.194	188	48	-	-	-	-	10.958
Ukupno	61.439	22.237	1.278	57	39	355	879	36.594
Na dan 31. decembra 2018.								
Kreditni privrednim društvima	51.555	21.854	1.462	523	97	1.092	2.633	23.894
Factoring	11.300	178	-	-	-	-	-	11.122
Ukupno	62.855	22.032	1.462	523	97	1.092	2.633	35.016

24.8 Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja moguću izloženost Agencije vezano uz pribavljanje sredstava koja su potrebna Agenciji da bi podmirila svoje preuzete obaveze po finansijskim instrumentima. Agencija je izložena svakodnevnim isplata iznosa na poziv koje podmiruje raspoloživim novčanim sredstvima a koji se sastoje od povlačenja sredstava kredita, garancija i ostalih iznosa na poziv za gotovinske derivate. Agencija ne održava novčane izvore da bi pokrila sve navedene potrebe jer je iz iskustva moguće s velikom pouzdanošću predvidjeti minimalne iznose ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Agencija utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dospjevaju, a koja su raspoloživa za podmirivanje iznosa plativih na poziv, kao i najniže iznose bankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koji se povlače na zahtjev.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Agencije za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Agencija očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

24.7 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Dospijee finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 do 12 mjeseci	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019.							
Bez kamata	-	1.623	38	617	-	-	2.278
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	4,24%	3.734	643	11.662	12.722	8.500	37.261
		5.357	681	12.279	12.722	8.500	39.539
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	3.598	4	611	-	-	4.213
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,18%	4.159	823	11.060	16.899	6.892	39.833
		7.757	827	11.671	16.899	6.892	44.046

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijea Agencije za nederivatne finansijske obaveze.

Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Agencije može tražiti da plati.

Dospijee finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 do 12 mjeseci	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019.							
Bez kamata	-	33.799	87	23	75	2	33.986
		33.799	87	23	75	2	33.986
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	104.611	-	50	-	-	104.661
		104.611	-	50	-	-	104.661

25. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Početakom 2020. godine svijet se suočio sa pojavom širenja jako zarazne bolesti COVID-19 usljed čega je proglašena pandemija na globalnom nivou.

Vlasti i institucije u Bosni i Hercegovini su poduzele niz aktivnosti radi sprječavanja proširenja zaraze među stanovništvom i proglasile vanredno stanje, odnosno stanje prirodne nesreće.

Aktivnosti su bile usmjerene na redukciju kretanja i međusobnog kontakta stanovništva, obustavu gradskog, međugradskog i međunarodnog saobraćaja zatvaranje određenih ugostiteljskih objekata, tržnih centara i drugih kompanija gdje se vrši okupljanje kupaca. Navedenim je značajno usporena ekonomska aktivnost u zemlji.

Uprava nema dovoljno informacija za procjenu efekata pandemije virusa i proglašenja stanja prirodne nesreće na poslovanje Agencije u budućnosti.

S tim u vezi generalna procjena Uprave je da, do datuma revizorskog izvještaja, izbijanje epidemije koronavirusa nema značajan uticaj na objavljene finansijske izvještaje za 2019. godinu i na tekuće poslovanje Agencije.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.**

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

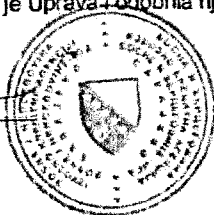
25. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA (NASTAVAK)

Međutim, zbog specifičnosti poslovnih aktivnosti kojim se Agencija bavi i ukoliko stanje oko pandemije ne bude imalo pozitivan rasplet u narednim mjesecima, moguće je da pojedini poslovni partneri Agencije budu u nemogućnosti urednog servisiranja svojih obaveza i traže produženi moratorij na otplatu obaveza i sl., što bi onda moglo imati posljedica na poslovanje Agencije krajem ove i početkom iduće godine i dalje.

26. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 3. jula 2020. godine.

_____
Lamija Kozarić-Rahman
Direktor

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE – IGA

1. Rukovodstvo -

INFORMACIJA

O

POSLOVANJU

za period 01.01. – 31.12.2019.godine

Sarajevo, januar 2020. god

UVOD

Izvozno kreditna agencija BiH (u daljem tekstu Agencija IGA) je u posmatranom periodu obavljala aktivnosti u cilju nastavka poslovanja, u otežanim okolnostima koje se ogledaju prije svega u narušenom kredibilitetu Agencije usljed vođenja sudskih postupaka protiv IGA-e, te nemogućnosti izlaska na međunarodno tržište. U očekivanju rješavanja statusa od strane vlasnika Agencije, formiranju Međuministarskog vijeća koje bi trebalo da pruži smjernice za rad, IGA je obavljala aktivnosti u smanjenom obimu. Aktivnosti koje je IGA obavljala u predmetnom periodu bile su iz domena osiguranja, kratkoročnog kreditiranja obrtnih sredstava, garancija i faktoringa, koje su smanjenog intenziteta u uslovima nepostojanja ugovora o reosiguranju.

Na sudu u Doboju je pokrenut stečaj u fabrici cijevi UNIS Derventa, te je IGA prijavila sudu ukupna potraživanja od UNIS-a po osnovu datih kredita i izdatih garancija prema domaćim i stranim kreditorima. Međutim, nejasna je situacija iz razloga što se nije okončao prethodno pokrenuti predstečajni postupak na sudu u Doboju na kojem je usvojen operativni i finansijski Plan restrukturiranja Unis-a, a otvoren je stečajni postupak. Tako se sada vode paralelno dva stečajna postupka po istom osnovu.

Obzirom da nisu pokrenuti sudski procesi protiv IGA-e od stranih kreditora UNIS-a, a korisnika IGA garancije u proteklih 6 godina, IGA se obratila advokatskoj kući u Austriji za mišljenje o zastari obaveza IGA-e po garancijama koje su izdate po austrijskom pravu. Mišljenje koje je IGA dobila od advokata je da direktne garancije, koje je IGA izdala prema austrijskim korisnicima, padaju u zastaru ukoliko nije pokrenut sudski proces protiv IGA-e u cilju naplate po pozivu po garanciji.

Takođe, u 2016.g. ino-kreditori su sa UNIS-om potpisali Ugovor o restrukturiranju kojim se sve obaveze iz predhodnih ugovora prenose na UNIS. Obzirom da su ino kreditori pristali na novi ugovor o otplati duga, pravno se radi o institutu „novacije“ ili „prenova“ gdje stvarno prestaju važiti obaveze IGA-e prema izdatim garancijama, jer se IGA ne pojavljuje kao potpisnik u Ugovoru o restrukturiranju između UNIS-a i ino kreditora.

IGA je redovno izvještavala Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije o statusu garancije koju je IGA izdala za klijenta, a na osnovu komisijonog posla sa komercijalnom bankom gdje su angažovana sredstva FMERI kao pokriće za predmetnu garanciju.

IGA je u toku 2019.g. dostavljala informacije Vijeću ministara i Parlamentu BiH o stanju u IGA-i sa prijedlogom zaključaka koji bi pretpostavljali konstituisanje Međuministarskog vijeća i izmjene Zakona o uspostavljanju Izvozno kreditne agencije, kako bi se Agencija učinila funkcionalnom za pružanje podrške izvozniciima, što je njena misija. Vijeće Ministara je pomenute informacije primilo k znanju bez poduzimanja aktivnosti, tako da Međuministarsko vijeće još uvijek nije formirano.

Prihodi od aktivnosti IGA, iako smanjeni, bili su dovoljni za pokriće operativnih troškova.

Vrsta	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (2:3*100)	Realizacija 2018	Index (2:5*100)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Prihodi	132.566.159*	2.430.000	5455%	2.874.392	4612%
Rashodi	4.870.036**	2.282.000	213%	2.667.265	183%

*Prihodi (2.) se odnose na priznavanje prihoda po osnovu smanjivanja obaveza po osnovu garancija izdatih stranim kreditorima UNIS-a za koje se primjenjuje pravni institut "novacije"

** Rashodi (2.) su rezultat naplate po garancijama izdatim komercijalnoj banci za klijente nad kojima je otvoren stečaj

INFORMACIJA O POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA

Finansijski proizvodi finansiranja i osiguranja su ostvareni ispod planiranih za 2019.g, dok je proizvod garancija ostvaren daleko iznad plana jer su realizirane garancije za klijente, a koje se uglavnom odnose na izvođenje radova na koridoru Vc.

Osiguranje naplate potraživanja je ostvareno ispod nivoa iz predhodne godine, prvenstveno zbog nedostatka kapitalne osnove da se odgovori svim zahtjevima koji postavljaju postojeći i novi klijenti, te zbog nemogućnosti dobivanja ugovora o reosiguranju, bilo na međunarodnom tržištu bilo kod države kao vlasnika IGA-e.

Proizvod	Realizacija 1.1.-31.12.2019	Plan 2019	Index (2:3*100)	Realizacija 1.1.-31.12.2018	Index (2:5*100)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
<i>Kredit i pozajmice</i>	9.892.254	17.000.00	58%	20.334.000	49%
<i>Factoring</i>	1.535.017	4.000.000	38%	3.680.675	42%
<i>Garancije</i>	9.063.117	5.000.000	181%	17.636.013,07	51%
<i>Osiguranje</i>	38.761.572	68.454.05	57%	70.461.866	55%

Kontakti s Ministarstvima/Vijećem Ministara

IGA je dostavila godišnji Izvještaj Upravnog odbora o radu, bez izvještaja međunarodnog revizora, koji je bio završen tek krajem 2019.g. Kašnjenje je uzrokovano žalbama u procesu izbora međunarodnog revizora u skladu sa Zakonom o uspostavljanju izvozno-kreditne agencije BiH i Zakona o javnim nabavkama. U posmatranom periodu nije bilo zahtjeva za dostavljanje dodatnih informacija od strane Vijeća ministara niti Parlamentarne skupštine. Na zahtjev Tužilaštva BiH, SIPA je početkom 6. mjeseca 2019.g. uputila zahtjev za dostavljanje informacija o stanju u IGA-i, što je i učinjeno u traženom roku.

Vezano za depozite Vlade FBiH i FMERI za klijenta, a koji se nalaze na računima IGA-e u komercijalnoj banci, IGA je dostavljala tražene informacije o statusu izdatih garancija, te se obratila banci sa zahtjevom za oslobađanje dijela depozita po garancijama koje su istekle po ovom ugovoru. Odgovor Banke bio je negativan, jer zadržavanje depozita u cjelosti, kao i kolateralna nad imovinom klijenta je u skladu sa procedurama Banke.

U izvještajima prema FMERI smo upozorili na potencijalnu opasnost od blokade IGA računa kod poslovnih banaka, kao posljedice presuda u sudskim procesima koji se vode protiv IGA-e.

Naime, blokada IGA računa se već desila u 2015. godini kao posljedica instrukcije Agencije za bankarstvo Republike Srpske, i to samo u UniCredit banci d.d. Mostar. Tada depozit IGA/FMERI nije došao u pitanje obzirom da se radi o namjenski oročenom depozitu koji po trenutnim zakonima u FBiH ne podliježu sudskim izvršenjima.

U izvještaju prema FMERI, IGA je ponovo upozorila, da u slučaju eventualne blokade IGA računa u Banci, sredstva iz depozita FMERI mogu biti predmetom izvršenja, obzirom da je titular istoga IGA. Naime, po eventualnom oslobađanju garancija za klijenta i posljedičnom oslobađanju depozita, isti će po automatizmu biti prebačen na transakcijski račun IGA u banci. IGA je pokušala u ranijem periodu zatvoriti svoj transakcijski račun u istoj Banci kako bismo preduprijedili ovakav scenarij, ali banka nam nije željela izaći u susret pozivajući se na svoje interne akte i zakonske odredbe.

IGA je predložila Banci da se, zbog situacije u IGA, sačini aneks ugovora, prema kojem će se sredstva iz depozita po oslobađanju, prebaciti direktno na račun FMERI, što je Banka takođe odbila.

1. FINANSIRANJE

1.1. Krediti i kratkoročne pozajmice

Tokom 2019.g. IGA je angažirala sredstva za kratkoročne pozajmice klijentima za potrebe održavanja tekuće likvidnosti. Uglavnom se radi o refinansiranju postojećih obaveza klijenata iz prethodnih godina, kao i kratkoročnim plasmanima za prevazilaženje problema likvidnosti.

Od klijenata su istovremeno dolazili i zahtjevi za smanjenjem kamatnih stopa usljed takvog trenda na bankarskom tržištu. U cilju ostvarivanja balansa između zadržavanja klijenata i održavanja kamatnih stopa na nivou koji je dostatan za ostvarivanje dovoljnih prihoda za IGA-u, usvojene su nove tarife za kamatne stope koje će omogućiti smanjenje kamata onim klijentima koji redovno servisiraju svoje obaveze i čiji su plasmani obezbijedeni kvalitetnim kolateralima.

Plasirane su nove pozajmice prema domaćim klijentima, te urađen reprogram obaveza obzirom da raniji aranžman nije bio ispoštovan od strane klijenata, te kako bi se postigla veća disciplina u servisiranju obaveza klijenta.

Opis	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (2:3*100)	Realizacija 2018	Index (2:5*100)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vrijednost kredita i pozajmica	9.892.254	17.000.000	58%	20.334.000	49%
Prihodi od naknada	55.320	80.000	69%	84.409	66%
Prihodi od kamata	1.186.820*	1.260.000	94%	1.255.586	95%

* Redovna kamata na plasmane + zatezna kamata na plasmane u kašnjenju

1.2. Faktoring

Opis	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (2:3*100)	Realizacija 2018	Index (2:5*100)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Angažirana sredstva u periodu	1.535.017	4.000.000	38%	3.680.675	42%
Prihod od kamate u periodu	16.249	40.000	41%	36.874	44%
Prihod od admin.troškova	5.358	12.000	45%	13.289	40%

1.3. Garancije

U 2019. godini većina aktivnosti se svela na održavanje postojećeg portfolia garancija, monitoring i produžavanje postojećih garancija.

IGA je u krajem 2018. godine izdala ugovorne garancije (vrijednosti 10.8 mil KM) za projekat u Albaniji vrijednosti oko 60 mil KM. Investitor u konačnici nije prihvatio garanciju IGA-e za povrat avansa, ali obzirom da se klijent odrekao avansa, prihvaćena je direktna IGA garancija za dobro izvršenje posla vrijednosti 3.6 mil KM sa rokom do početka 2024. godine.

Što se tiče poslovnih relacija sa komercijalnom bankom kojoj je IGA izdavala garancije sa pokrićem novčanim depozitom, a za klijente sa izvoznom komponentom, protestirano je dodatnih 100,000.00 KM zbog neplaćanja obaveza klijenta, koje je IGA isplatila banci. Istovremeno, banka je pokrenula izvršni postupak protiv klijenta i informisala IGA-u da će raditi intenzivno na naplati dospjelih obaveza kroz ovu vrstu izvršenja, prije nego daljom naplatom po IGA garanciji, koliko god to procedure banke i druge okolnosti budu dozvoljavale. Krajem septembra 2019. godine dobili smo informaciju da je nad privrednim društvom, koji je klijent IGA-e pokrenut stečajni postupak. Banka je odmah potom pokrenula postupak naplate iz IGA garancije putem protesta. Obzirom da je banka, pored IGA garancije i depozita, obezbijedena i imovinom dužnika i sudužnika, obratili smo se banci sa molbom da rade na izvršnom postupku i pokušaju naplate iz imovine. Kako je izvještajno ročište za klijenta koji je u stečaju, inače zakazano za početak decembra 2019. godine, odgođeno do daljnjeg, dobili smo odgovor iz banke da će se suzdržati od naplate iz IGA garancije i depozita do dobivanja rezultata sa izvještajnog ročišta, a najkasnije do 01.06.2020. godine.

Kako su krajem 5. i 6. mjeseca pokrenute radnje proglašenja stečaja nad dva klijenta, i to po inicijativi vlasnika kompanija, u konačnici je to rezultiralo proglašenjem stečaja što banci nije dalo prostora za parcijalne naplate iz dostupnih instrumenata obezbjeđenja, već momentalnom prinudnom naplatom. To znači da su IGA garancije za ove klijente protestirane polovinom 7. mjeseca u potpunosti i banka je izvršila naplatu iz depozita IGA-e koji su služili kao obezbjeđenje po garancijama.

IGA je preostalo da izvrši prijavu potraživanja prema stečajnim upravnicima koji su preuzeli upravljanje nad kompanijama u stečajnim postupcima.

Nadalje, IGA je po zahtjevu građevinske kompanije, pregovarala i u konačnici izdala garanciju prema komercijalnoj banci za pokriće dijela rizika garancije za izvršene radove klijenta u Sloveniji, koju je banka izdala na preko 6 mil KM i na rok od 10 godina. Predmetna garancija IGA-e je izdana u 7. mjesecu na 1.5 mil KM i pokrivena je novčanim depozitom u 100% iznosu.

Krajem septembra je kompaniji dodijeljen podizvođački Ugovor na izvođenju radova na koridoru Vc, na dionici u Hercegovini Počitelj-Bijača. Temeljni Ugovor je dodijeljen

kineskom izvođaču od strane JP ACFBiH, ali je dio radova u iznosu cca 11,5 mil EUR (sa PDV) kineska kompanija dodijelila našem klijentu.

Klijent nam se odmah, po potpisivanju ugovora, obratio sa zahtjevom za izdavanjem garancija, činidbene i avansne, za predmetni projekat – u ukupnom iznosu cca 3,36 mil EUR.

IGA je udovoljila predmetnom zahtjevu, a kineski izvođač nas je prihvatio kao garanta.

U 11. mjesecu smo zaprimili zahtjeve 2 BH kompanije za izdavanje garancija, u ukupnoj vrijednosti projekata cca 80 mil KM (garancije cca 12 mil KM). Prvi projekat je vrijednosti cca 8 mil KM na podizvođenju radova na koridoru Vc, sa kineskim izvođačem – vrijednosti garancija cca 2 mil KM. Kompaniju - podnosioca zahtjeva nismo mogli prihvatiti kao rizik zbog slabe finansijske slike klijenta – prevelikog rizika, sa jedne strane, a sa druge strane jer bismo bili dodatno izloženi prema istom korisniku garancije kao što je to slučaj za postojećeg klijenta, obzirom da se radi o istom projektu.

Drugi zahtjev, nažalost nismo mogli podržati iako se radi o kvalitetnom BH izvozniku, građevinskoj kompaniji iz Livna (ugovori cca 300 mil HRK, garancije cca 38 mil HRK) jer investitor u Hrvatskoj nije bio spreman prihvatiti direktne IGA garancije bez konfirmacije banke.

Pred kraj godine pokušali smo obnoviti saradnju sa bankom iz Pariza, nominirajući izdavanje garancije za povrat avansa po zahtjevu klijenta na cca 1 mil EUR. Pregovori o predmetnom su u toku, mada je banka izrazila skepsu pri analizi predmetnog zahtjeva obzirom na status quo u IGA-i koji traje već 6 godina vezano za izostanak kapitalizacije. Naime, banka nije spremna prihvatiti direktni rizik klijenta jer nemaju otvorene linije za BiH direktno za klijente, već samo za finansijske institucije, tj. IGA-u.

Dakle, u periodu 01.01.-31.12.2019. godine su ukupno izdane 4 plative garancije, 2 činidbene i 1 avansna garancija u ukupnom iznosu 9.063.117,36 KM.

Opis	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (2:3*100)	Realizacija 2018	Index (2:5*100)
1.	2.	3.	4.	5.	6.
Ukupno-vrijednost garancija	9.063.117	5.000.000	181%	17.636.013,07	51%
Administrativni prihod	13.116	5.000	262%	4.948	265%
Prihodi od premija	262.091	250.000	105%	194.757	135%

Nove garancije 01.01-31.12.2019

Šifra	Datum Garancije	Iznos Garancije	Valuta	Vrsta Garancije	Datum Isteka	Status	Iznos KM
G.510	17-jan-19	40.704,30	KM	Plativa garancija	17-jul-2019	ZATVORENA	40.704,30
G.511	12-mar-19	26.448,00	EUR	Plativa garancija	07-jul-2019	ZATVORENA	51.727,79
G.512	20-jun-19	600.000,00	KM	Plativa garancija	20-avg-2019	ZATVORENA	600.000,00
G.513	17-jul-19	1.500.000,00	KM	DIP	15-maj-2030	AKTIVNA	1.500.000,00
G.514	30-avg-2019	300.000,00	KM	Plativa garancija	30-avg-2022	AKTIVNA	300.000,00
G.515	13-nov-2019	2.015.722,82	EUR	DIP	01-avg-2023	AKTIVNA	3.942.411,16
G.516	13-nov-2019	1.343.815,21	EUR	Avansna garancija	30-jul-2021	AKTIVNA	2.628.274,10
						Ukupno	9.063.117,36

Aktivne garancije na 31.12.2019.

SIFRA	DatumGar	Iznos garancije	Valuta	VrstaGar	DatIsteka	STATUS	IZNOS KM
G.383	20.sep.15	204.364,60	EUR	DIP	31.mar.21	AKTIVNA	399.702,42
G.391	30.sep.15	60.965,50	EUR	DIP	31.dec.19	AKTIVNA	119.238,15
G.399-DZD	31.okt.13	14.781.357,00	DZD	DIP	25.mar.21	AKTIVNA	216.103,44
G.399-EUR	31.okt.13	336.906,50	EUR	DIP	25.mar.21	AKTIVNA	658.931,84
G.428	01.jan.15	50.000,00	EUR	Plativa garancija	31.dec.20	AKTIVNA	97.791,50
G.442	07.maj.14	203.893,00	EUR	DIP	31.okt.20	AKTIVNA	398.780,05
G.472	05.avg.15	16.883,67	EUR	DIP	31.dec.19	AKTIVNA	33.021,59
G.490	12.maj.16	810.432,09	KM	Plativa garancija	25.jun.23	AKTIVNA	810.432,09
G.491	16.maj.16	2.000.000,00	KM	Plativa garancija	16.maj.21	AKTIVNA	2.000.000,00
G.507	28.dec.18	5.617.817,03	KM	Plativa garancija	28.jan.29	AKTIVNA	5.617.817,03
G.508	27.dec.18	1.840.540,84	EUR	DIP	31.jan.24	AKTIVNA	3.599.784,99
G.513	17.jul.19	1.500.000,00	KM	DIP	15.maj.30	AKTIVNA	1.500.000,00
G.514	30.avg.19	300.000,00	KM	Plativa garancija	30.avg.22	AKTIVNA	300.000,00
G.515	13.nov.19	2.015.722,82	EUR	DIP	01.avg.23	AKTIVNA	3.942.411,16
G.516	13.nov.19	1.343.815,21	EUR	Avansna garancija	30.jul.21	AKTIVNA	2.628.274,10
							22.322.288,36

1.4. Kreditno osiguranje

Obavljanje poslova kreditnog osiguranja, kao jednog od najvažnijih poslova izvozno-kreditnih agencija, je u IGA-i svedeno na minimum iz razloga nemogućnosti dobivanja ugovora o reosiguranju, bilo na međunarodnom tržištu bilo kod države kao vlasnika IGA-e. U toku 2019. godine IGA je pokušavala preko brokera doći do reosiguravatelja u inostranstvu, međutim bezuspješno zbog situacije sa garancijama UNIS-a i nerješeneog statusa u odnosu sa vlasnikom, državom/entitetima, odnosno nepostojanjem državnog računa koji je osnova rada svake državne izvozno-kreditne agencije što IGA prema Zakonu o uspostavljanju izvozno kreditne agencije, jeste.

IGA jedina u BiH ima zakonski osnov za obavljanje poslova kreditnog osiguranja, kao i potrebna znanja za obavljanje ovih specifičnih poslova. Tržište postoji, međutim IGA nema kapitalnu osnovu da odgovori svim zahtjevima koji postavljaju postojeći i novi klijenti, te tako ostavlja prostor za osiguravajuće kuće iz Evrope i okruženja koje dolaze na tržište BiH u 2020. godini.

Nakon što je prošle godine jedan od velikih klijenata otkazao osiguranje, ove godine je to učinio i drugi najveći klijent s jer su svoje osiguranje odlučili raditi preko podružnice u Hrvatskoj. Najveći klijent je prijavio štetu za 2 kupca u prethodnoj godini, ali je i prestao izvršavati obaveze prema IGA-i u vidu plaćanja premije i administrativnih troškova, što se kosi sa odredbama u Polisi osiguranja. Iz toga razloga, smatrali smo da nemamo obavezu isplatiti odštetni zahtjev, jer klijent nije izmirio svoja dugovanja. Klijent nije obnovio policu osiguranja za 2020.godinu.

	Opis	Realizacija 2018	Realizacija 2019	Index
1	Broj Polisa	6	5	83%
2	Broj Kupaca	202	164	81%
3	Iznos odobrenih KL u periodu	11,372,500€	10,711,000€	94%
4	Osigurani obrt	36,026,580€	19,818,477€	55%
5	Bruto obračunata premija	216,369€	100,445€	46%
6	Bruto administrativni prihodi	11,300€	2,866€	25%

Realizacija u 2019.godini je smanjena u odnosu na prethodnu godinu zbog gubitka klijenta i zbog smanjenja portofilija najvećeg klijenta u drugom dijelu godine.

Gubitkom dva velika klijenta, te nemogućnošću ulaska u veće poslove kreditnog osiguranja, očekivana realizacija u 2020. godini će biti na veoma niskom nivou. Pored dvije otvorene Polise na početku 2020.g. očekujemo da ćemo potpisati još dvije do mjeseca marta. Problemi vezani za druge proizvode IGA-e i nemogućnost reosiguranja na međunarodnom tržištu zbog loše reputacije vezane za garancije, su došli do izražaja te sada za posljedicu imamo minimalnu aktivnost u proizvodu kreditnog osiguranja, koje bi trebalo da bude glavna aktivnost izvozno-kreditne agencije BiH. Ukoliko se problem sa reosiguranjem ne riješi u kratkom periodu, ovaj proizvod će izgubiti smisao postojanja.

2. UNIS restrukturiranje

Okružni privredni sud Doboj je 17.12.2019.g. donio Rješenje, kojim se nad privrednim subjektom Unis FC AD Derventa otvara stečajni postupak i pozivaju se povjerioci da prijave potraživanje u roku od 30 dana. IGA je prijavila potraživanje u ukupnom iznosu svih pozvanih garancija i kredita sa pripadajućim redovnim i zateznim kamatama i premijama. Ispitno ročište je zakazano za 24.03.2020.g.

Obzirom da nisu pokrenuti sudski procesi protiv IGA-e, u svrhu prinudne naplate po pozvanim garancijama od stranih kreditora UNIS-a, a korisnika IGA garancije u proteklih 6 godina, IGA se obratila advokatskoj kući u Austriji za mišljenje o zastari obaveza IGA-e po garancijama koje su izdate po austrijskom pravu. Mišljenje koje je IGA dobila od advokata je da direktne garancije koje je IGA izdala prema austrijskim korisnicima padaju u zastaru ukoliko nije pokrenut sudski proces protiv IGA-e u cilju naplate po pozivu po garanciji. Sve garancije koje je IGA izdala prema ino-kreditorima su direktne garancije koje su korisnici osigurali bez znanja IGA-e, i iste su naplatili od osiguravajućih društava, što potvrđuju izvodi austrijske banke koja je umanjila svoja potraživanja od IGA-e za iznose naplaćene od osiguranja.

Nadalje, u 2016.g. ino-kreditori su sa UNIS-om potpisali Ugovor o restrukturiranju kojim se sve obaveze iz predhodnih ugovora prenose na UNIS. Obzirom da su ino kreditori pristali na novi ugovor o otplati duga, pravno se radi o institutu „novacije“ ili „prenova“ gdje stvarno prestaju važiti obaveze IGA-e prema izdatim garancijama, jer se IGA ne pojavljuje kao potpisnik u Ugovoru o restrukturiranju između UNIS-a i ino kreditora.

Da se radi o „novaciji“ prema međunarodnom pravu, te prestanku obaveze IGA po garancijama izdatim za prvobitne ugovore, potvrđeno je presudom Trgovačkog suda u Beču, od 23.07.2018.g. u korist IGA-e, u postupku tužbe koju je pokrenula osiguravajuća kuća, kao osiguravatelj IGA garancije, izdate za obaveze UNIS-a austrijskoj kompaniji.

Shodno ovim činjenicama, smatramo da IGA može izvršiti otpis obaveza po osnovu garancija izdatih ino-kreditorima po austrijskom zakonu kako slijedi:

Šifra garancije	Iznos pozvane garancije(EUR)	Datum protesta
G.195	1.300.000,00	26.11.2013
G.264	413.460,66	30.01.2014
G.281	5.000.000,00	22.01.2014
G.292	5.000.000,00	11.12.2013
G.299	6.000.000,00	28.01.2014
G.318	5.000.000,00	24.02.2014
G.323	5.000.000,00	29.01.2014
G.344	5.000.000,00	16.12.2013
G.354	14.230.000,00	25.02.2014
G.407	5.350.000,00	13.03.2014
G.415	11.720.316,63	29.11.2013
Ukupno	64.013.777,29	

3. PRAVNI POSLOVI

Stanje po tužbama koje se vode protiv IGA-e i koje je IGA podnijela protiv klijenata zbog duga, je prikazano u tabelama ispod.

TUŽBE KOJE SE VODE PROTIV IGA-e			
	TUŽITELJ	VRIJEDNOST SPORA	STANJE U POSTUPKU RJEŠAVANJA PREDMETA
1.	OSIJEK KOTEX, Osijek	913.332,96 EUR (1.786.324,00KM)	Žalba IGA-e na presudu u korist tužitelja, postupak po žalbi u toku. * Ročište zakazano za 15.10.2020.g
2.	NOVA BANKA, Banja Luka	2.000.000,00 KM	Žalba IGA-e na presudu u korist tužitelja, postupak po žalbi u toku. ** Ročište zakazano za 13.10.2020.g
3.	BOBAR Banka, Bijeljina	1.474.246,13KM	Žalba IGA-e na presudu u korist tužitelja, postupak po žalbi u toku. Ročište zakazano za 02.06.2020.g
4.	BOBAR BANKA, Bijeljina	5.431.752,38 KM	Žalba IGA-e na presudu u korist tužitelja, postupak po žalbi u toku. * * Ročište zakazano za 17.09.2020.g
5.	PRVI FAKTOR, Sarajevo	9.181.269,22 KM	Žalba IGA-e na presudu u korist tužitelja, postupak po žalbi u toku. ** Ročište zakazano za 10.06.2020.g
6.	MF BANKA, Banja Luka	950.000,00 KM	Žalba IGA-e na presudu u korist tužitelja, postupak po žalbi u toku. Ročište zakazano za 08.06.2020.g
7.	REIFFEISEN BANK, Beč	7.065.435,43 KM	Žalba IGA-e na presudu u korist tužitelja, postupak po žalbi u toku. ** Ročište zakazano za 17.06.2020.g
8.	BANKA SRPSKE, Banja Luka (Balkan Investment Bank)	8.408.686,84 KM	Okončana glavna rasprava. Očekuje se presuda. ** Ročište zakazano za 18.11.2020.g
9.	PRIMORJE (u stečaju), Ajdovščina, Slovenija	1.380.389,62 KM)	Parnica u toku. Okončana glavna rasprava. Očekuje se presuda. * Ročište zakazano za 04.06.2020.g

TUŽBE KOJE JE IGA PODNIJELA PROTIV KLIJENATA ZBOG DUGA			
	DUŽNIK	VRIJEDNOST PREDMETA	STANJE PREDMETA
1.	VITEX, Visoko	639.079,21 KM	Postupak u toku. U periodu jun-sept.2019 –presude (prvostepena i drugostepena) u korist IGA i banke: Vitex predložio postupak revizije na drugost. presudu
2.	AGROKOMERC, Velika Kladuša	600.000 KM	Postupak u toku
3.	SCB , Jajce	89.488,96 KM	Postupak u toku, zakazana prva prodaja u svrhu naplate duga. Odbijen prigovor IGA-e. IGA ulaže Žalbu Kantonalnom sudu N Travnik
4.	ZZ MAOČA Maoča (BOSNAPLOD)	4.718.245,82 KM	Postupak u toku.
5.	BARPEH, Čitluk	444.838,28 KM	Rješenje o izvršenju u korist IGA-e. Postupak za naplatu iznosa priznatog od strane suda u toku. Urgencija sudu.
6.	PIMS, jamac : Pačak Ljerka	13.502.100,17 KM	Rješenje o izvršenju i presuda u korist IGA-e. Postupak vještačenja u toku. Tražena urgencija za ubrzanje postupka.
7.	GRAFOPAK, Gračanica	286.637,86 KM	Rješenje o izvršenju u korist IGA-e Neuspjela prodaja, postupak obustavljen.
8.	UNIS UTL, Višegrad	150.000,00KM	Stečaj zaključen zbog nedovoljnosti stečajne mase.
9.	FL WOOD FOČA	582.379,80KM	Rješenje o otvaranju stečaja. Prijavljeno potraživanje iga-e
10.	FEKRY Ustikolina	377.072,32KM	Rješenje o otvaranju stečaja Prijavljeno potraživanje iga-e
11.	TARI Vitez	249.459,09KM	Otvoren stečaj. Prijavljeno potraživanje iga-e
12.	BAJA COMPANY, Derventa	720.328,24 KM	Stečaj u toku
13.	HIDROGRADNJA, Sarajevo	7.390.318,22 KM	IGA je uključena u rad i odlučivanje Vijeća povjerilaca.
14.	KONJUH , Živinice	7.965,71KM	Stečaj u toku
15.	UNIS Fabrika cijevi, Derventa	193.118.138,71KM	24.04.2019 , otvoren prethodni postupak radi utvrđivanja uvjeta za otvaranje stečaja 17.12.2019, OTVOREN STEČAJ

NAPOMENA:

S obzirom da je za neke stečajne dužnike zaključen stečaj u 2018 godini, brisani su iz daljih evidencije stečaja za period koje će se prikazivati počev od 01.01.2019 godinu, a radi se o stečajnim dužnicima:

- 1. KONLES , Lukavac**
- 2. LIVNICA ČELIKA, Tuzla**
- 3. DIP "OŠTRELJ", B. Petrovac (Jemac za dužnika:KRNJEUŠA)**

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA BiH

IZVOZNO KREDITNA AGENCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE – IGA
- Rukovodstvo -

PLAN
POSLOVANJA

za 2020. godinu

Sarajevo, januar 2020.god

1. UVOD

IGA je u toku 2019.g. imala smanjen obim poslovanja zbog problema nastalih vezano za pozvane garancije izdate za kompaniju FC UNIS Fabrika cijevi Derventa u 2013.g., a koji se nisu riješili do kraja 2018.g. IGA nije u mogućnosti adekvatno planirati svoje aktivnosti, obzirom na neizvjesnost u rješavanju navedenog problema i sudskih postupaka koji se vode protiv IGA-e, te neizvjesnosti implementacije procesa restrukturiranja/stečaja FC UNIS.

Polazeći od Zakonom definisanih nadležnosti IGA je u predhodnom periodu razvijala i realizovala sljedeće finansijske proizvode sa čijom implementacijom nastavlja i u narednom periodu ali ograničavajući se na tekuće transakcije:

R. br.	Grupa proizvoda	Proizvodi
I	Finansiranje izvoza	1. Kratkoročni krediti za pripremu izvoza 2. Izvozni faktoring. 3. Domaći faktoring
II	Osiguranje izvoza i uvoza	1. Osiguranje naplate po završenom izvozu 2. Reosiguranje uvoza – vezanog za izvoz 3. Osiguranje od političkog i ratnog rizika 4. Domaće osiguranje
III	Garantovanje izvoza	1. Izdavanje garancija za izvršenje ugovora u inostranstvu (avansne, licitacione, izvedbene, retencione),

Osim poslova iz osnovne djelatnosti Agencije obavljaju se i drugi poslovi neophodni za realizaciju poslovanja i ispunjavanje zakonskih obaveza IGA-e:

1. pravni poslovi
2. računovodstveno finansijski poslovi
3. ostali poslovi

2. PLAN OPERACIONALIZACIJE POSLOVA I REZULTATA

2.1 POSLOVI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI

IGA je tokom prethodnog perioda u potpunosti angažovala svoje finansijske potencijale. Podrška izvozniciima je realizovana preko UNION Banke DD, te direktno kroz kreditno osiguranje.

Mada je 22.08.2017.g. postalo pravosnažno rješenje o Planu operativnog i finansijskog restrukturiranja UNIS-a, realizacija usvojenog otplatnog plana prema kreditorima nije počela. Plan operativnog i finansijskog restrukturiranja je aktivirao pravni institut „prenova-novacije“ kreditnih obaveza UNIS-a. To, naime, znači da počinje važiti novi ugovor s kreditorima što znači prestanak obaveza IGA-e po izdatim garancijama, jer se radi o novom ugovornom aranžmanu.

Agencija je upućivala zahtjeve prema Ministarstvu finansija i trezora, prema Parlamentu Bosne i Hercegovine te Vladama entiteta za očitovanje o planovima za nastavak uz restrukturiranje ili gašenje Agencije, jer je izvjesno donošenje drugostepenih presuda protiv IGA-e u 2020.g., što je nažalost ostalo bez odgovora. Stoga, Agencija ne može adekvatno planirati nove aktivnosti, niti povećanje tekućih aktivnosti. Za nastavak rada Agencije, potrebna je izmjena Zakona o uspostavljanju Izvozno kreditne agencije koje bi jasno definisale kapitalnu osnovu, vlasništvo i smjernice za rad Agencije.

- **Finansiranje izvoza**

- a) **Kredit i kratkoročne pozajmice**

Interes za finansiranje u vidu direktnih kratkoročnih pozajmica je u konstantnom porastu ali, obzirom na ograničenost raspoloživih sredstava te gore navedene probleme u IGA-i, planira se održavanje aktivnosti na nivou realizacije u 2019.g. Obzirom na sporiji obrt pozajmica, planiramo održavanje nivoa pozajmica na istom nivou kao 2019.g. Rokovi na koje se pozajmice traže su sa 60-90 dana, produženi na 120-180 dana.

R. br.	Opis	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (3:4*100)	Plan 2020
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Vrijednost plasmana	9.892.254	17.000.000	58%	10.000.000
2.	Prihodi od kamata	1.186.820	1.260.000	94%	1.200.000
3.	Prihodi naknada	55.320	80.000	69%	50.000

- b) **Faktoring**

Zbog nemogućnosti podjele rizika u proizvodu osiguranja, faktoring finansiranje je 100% rizik IGA-e. Takođe, nedostatak finansijskih sredstava ograničava mogućnost IGA-e da odgovori na zahtjeve klijenata iz faktoringa, stoga planirane aktivnosti za 2020.g. u faktoringu ostaju na nivou realizacije predhodne godine.

R. br.	Opis	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (3:4*100)	Plan 2020
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Angažirana sredstva	1.535.017	4.000.000	38	1.500.000
2.	Prihodi od kamata	16.249	40.000	40	16.000
3.	Administrativna naknada	5.358	12.000	45	5.000

- **Garancije**

Obzirom na gubitak kredibiliteta kod partnerskih banaka i inostranih partnera, bez dokapitalizacije i/ili promjene pravne regulative IGA-e, dalji razvoj i funkcionisanje

proizvoda garancija će biti svedeno na nivo raspoloživih sredstava za depozit koji predstavlja kolateral za izdavanje garancija. Očekivanja su da će aktivnosti biti svedene na rješavanje problema nastalog sa UNIS FC, kao i prolongacije ranije izdatih garancija, a izdavanje novih garancija u manjim iznosima kroz dostupne kanale (UNION Banka dd Sarajevo, BBI Banka dd Sarajevo ili direktno gdje je to prihvatljivo od strane investitora).

Ciljevi za 2020. godinu su održavanje, monitoring i eventualno produženje postojećih aktivnih garancija IGA kao i rad na restrukturiranju obaveza po protestiranim a neisplaćenim garancijama za UNIS FC iz 2013/2014. godine.

R. br.	Opis	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (3:4*100)	Plan 2020
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Ukupno- vrijednost garancija	9.063.117	5.000.000	181%	5.000.000
2.	Administrativni prihod	13.116	5.000	262%	5.000
3.	Prihod od premija	262.091	250.000	105%	250.000

- **Osiguranje izvoza i uvoza**

Obzirom da IGA radi bez ugovora o reosiguranju od februara 2015.g., u domenu izvozno kreditnog osiguranja možemo planirati samo smanjenje postojećeg portfolija, jer su veliki klijenti otkazali police osiguranja. Na BH tržištu su se pojavile konkurentne osiguravajuće kuće, koje nude kvalitetniju uslugu u pogledu osiguranja većih iznosa kreditnih limita kao i nižu cijenu usluga.

IGA planira zauzeti konzervativan pristup kod izdavanja novih polica uz obavezan kvartalni i polugodišnji monitoring kupaca, iz razloga što IGA snosi ukupan rizik osiguranja.

Zbog nedostatka reosiguranja i malih vlastitih kapaciteta, nismo u mogućnosti odgovoriti zahtjevima za osiguranje velikih kreditnih limita za klijente u osiguranju koji nam se obraćaju za uslugu.

Održavanjem postojećeg portfolija osiguranja, češćim monitoringom osiguranih kupaca, revidiranjem odobrenih kreditnih limita, IGA će pokušati zadržati postojeći nivo portfolija, te smanjiti rizike nastanka potencijalnih šteta na minimum. Međutim, sudeći po prijavljenim obrtima u 2019.g. očekuje se drastično smanjenje osiguranja, jer najveći klijent nije zanovio policu osiguranja, a dok se ne riješi status IGA-e, nije moguće vršiti marketinške aktivnosti ovog proizvoda. Ne očekuje se povećanje šteta u odnosu na 2019.g. niti postoje najave kašnjenja u plaćanju od strane osiguranih kupaca.

IGA u 2020.g. planira nastaviti sa aktivnostima na uspostavljanju reosiguranja kako bi razvijala proizvod kreditnog osiguranja na BH tržištu, za kojim je evidentan interes, kako izvoznika tako i poslovnih banaka koje se bave poslovima kreditiranja i faktoringa izvoznih transakcija. U tom pogledu postoje dvije mogućnosti reosiguranja: reosiguranje kod države (entiteta) i reosiguranje na inostranom privatnom tržištu reosiguranja. IGA će pokušati dobiti partnera u osiguranju/reosiguranju na inostranom tržištu za svaki prihvatljiv oblik

saradnje koji bi uključivao, fronting, reosiguranje i koosiguranje., kako bi se omogućilo povećanje obima osiguranja.

Dobijanje ugovora sa reosiguravateljem bi omogućilo IGA-i da pokrene marketinške aktivnosti na tom planu, prezentacije proizvoda u bankama i direktno kod izvoznika.

R. br.	Opis	Realizacija 2019	Plan 2019	Index (3:4*100)	Plan 2020
1.	2.	3.	4.	5.	
1.	Osigurani obrt (EUR)	19.818.477	35.000.000	57%	10.000.000
2.	Bruto premija (EUR)	100.445	200.000	50%	40.000
3.	Bruto administrat. Prihodi (EUR)	2.866	4.500	64%	1.000

- **izrada boniteta**

U toku 2019.g. su otkazani i preostali ugovori za kupovinu boniteta od strane ino kupaca. Tako da se izrada boniteta obavlja jedino u svrhu kreditnog osiguranja koji IGA obavlja u svoje ime i za svoj račun, te prihod po tom osnovu čini administrativni prihod osiguranja. Kako je proizvod kreditnog osiguranja u opadanju, i poslovi izrade boniteta su svedeni na minimum.

- **pravni poslovi**

U 2019. godini u odjelu za opšte i pravne poslove se planiraju sljedeće aktivnosti:

- nastavak rada na parničnim i izvršnim postupcima s ciljem prinudne naplate potraživanja iz domena garancija i finansiranja po osnovu faktoringa sa ovlaštenom advokatskom kućom
- priprema osnovnih (opštih i pojedinačnih) pravnih akata neophodnih za poslovanje Izvozno kreditne agencije
- uspostavljanje hipoteka i zaloga za odobrene plasmane shodno kreditnim i garancijskim poslovima
- priprema ugovora za kreditne i garancijske poslove u kojima je Agencija ugovorna strana
- okončanje parničnih i izvršnih sudskih postupaka

- **računovodstveno finansijski poslovi**

U odjelu za računovodstvene i finansijske poslove planiraju se sljedeće aktivnosti:

- kontinuirano knjigovodstveno praćenje poslovnih promjena
- kontinuirano praćenje finansijskog stanja agencije i preduzimanje potrebnih aktivnosti
- izrada periodičnog i završnog računa
- redovno informisanje i izvještavanje menadžmenta o svim poslovnim promjenama
- unapređenje IT modula za menadžersko izvještavanje uz mogućnost ažurnog praćenja novčanih tokova

- razvoj i unapređenje IT modula menadžerskog izvještavanja i uvezivanje sa novim modulima za kreditno osiguranje
- automatizacija u procesu kontiranja poslovnih promjena u segmentima osiguranja i garancija s ciljem smanjenja rizika gubitka ili pogrešnog arhiviranja podataka

Upravni odbor Izvozno-kreditne agencije BiH („Sl. Glasnik BiH“ broj 73/17 od 13.10.2017.g.), u cilju izvršenja obaveze utvrđene Članom 14. stav 2. Zakona o osnivanju Izvozno-kreditne agencije BiH („Sl. glasnik BiH“ broj 62/04 od 30.12.2004.) dostavlja na objavljivanje:

- Bilans uspjeha za period 01.01.2019. – 31.12.2019.godine sa finansijskim planom za 2020. godinu.

PRIHODI		RASHODI		R. br	Plan 2020	Ostvarenje 2019	OPIS	OPIS	Ostvarenje 2019	Plan 2020
R. br	OPIS	Plan 2020	Ostvarenje 2019	R. br	Plan 2020	Ostvarenje 2019	OPIS	OPIS	Ostvarenje 2019	Plan 2020
1	2	4	3	5	6	7	8			
I	PRIHODI (A+B+C+D+E)	1.808.000	132.566.159	1	1.808.000	4.870.036	RASHODI (A+B+C+D+E)			1.661.000
A	PRIHODI OD OBAVLJANJA DJELATNOSTI	1.608.000	1.826.987	A	POSLOVNI RASHODI	3.063.112				1.661.000
	- Prihodi od kamata	1.190.390	1.190.390		- Kancelarijski i ostali materijal i energija	8.760				13.500
	- Prihodi od premija i naknada	458.546	458.546		- Amortizacija mater. i nemater. Sredstava	14.692				15.000
	- Administrativni prihodi	178.051	178.051		- Rezervi. za kred., faktoring i druge gubitke i štete	1.816.407				350.000
	- Ostali prihodi	-	-		- Troškovi zarada i naknada (bruto)	1.007.639				1.030.000
B	FINANSIJSKI PRIHODI	200.000	285.617		- Troškovi usluga	171.542				168.500
	Kamate a-vista u dom. i ino bankama	-	-		- Nematerijalni troškovi	5.218				34.000
	- Kamate na depozite po garancijama	9.432	9.432		- Trošk. Por.doprinos, članarina, sudske i sl. takse	38.854				50.000
	- Kamate na oročene depozite	223.025	223.025	B	FINANSIJSKI RASHODI	22.816				-
	- Pozitivne kursne razlike	40.480	40.480		- Negativne kursne razlike	22.816				-
	- Ostali finansijski prihodi	-	-		- Kamate na pozajmljena sredstva	-				-
C	OSTALI PRIHODI	130.453.555	130.453.555		- Ostali finansijski rashodi	-				-
	- Prihodi od prodaje osn. sred.	-	-	C	OSTALI RASHODI	1.784.108				-
	- Prihodi iz ranijih godina	50	50		- Gubici od rashoda, otpisa i prodaje osn. sred.	-				-
	- Naplaćena otpisana potraživanja	9.000	9.000		- Rashodi po osnovu ispl. odštet. zahtjeva osiguranja	-				-
	- Prihodi po osnovu refundiranih šteta iz osiguranja	-	-		- Rashodi od isplata po pozvanim garancijama	1.779.426				-
	- Prihodi po osnovu otpianih obaveza	130.444.504	130.444.504		- Rashodi iz ranijih godina	4.680				-
	- Ostali nespomenuti prihodi	1	1		- Ostali nespomenuti rashodi	2				-
D	PRIHODI PO OSNOVU VANRED. DOG.	-	-	D	RASHODI PO OSNOVU VANRED. DOG. DAJA	-				-
E	REVALORIZACIONI PRIHODI	-	-	E	REVALORIZACIONI RASHODI	-				-
	RAZLIKA PRIHODA I RASHODA	147.000	127.696.123							

Direktor:

Lamija Kozarić-Rahman

Predsjednik Upravnog odbora:

Mirjana Vučić

